

DARBININKAS

Vol. LXXXVIII, Nr. 19
Gegužės - May 7, 1993 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd. Kaina
Brooklyn, N.Y. 11207 \$ 1.00

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— Popiežius Jonas Paulius II, kuris rugsėjo mėn. lankysis Lietuvoje, atskris į Šiaulių aerouostą, kuris šiuo metu pertvarkomas į civilinį. Rusijos armijai iš ten pasitraukus. Svečio prognoze: maldos Vilniaus arkikatedroje, Aušros Vartuose. Mišias laikys Vingio Parke, Kaune, prie Šiaulių esančiame Kryžių kalne, aplankys Šiluvą. Tikimasi, kad maldininkų skaičius gali siekti milijono. Vyriausybinei komisijai Popiežiui sutikti vadovauja premjeras Adolfas Šleževičius. Komisija, tarp kitų dalykų, siūlo atidėti mokslo metų pradžią, kad jaunimas galėtų Popiežiaus sutikimo renginiuose dalyvauti, o mokyklose galėtų apsisotiti maldininkai.

— Algis Klimaitis, vienu metu buvęs VLIKo atstovas Europoje, bendradarbiau su Lietuvos vyriausybe, pernai buvo apkaltintas šnipinėjimu ir uždarytas į kalėjimą. Dėl ligos iš kalėjimo išleistas su sąlyga, kad iš Lietuvos niekur neišvažiuos. Dabar Lietuvos spauda rašo, kad Klimaitis gavęs teisę išvykti į Vokietiją, kur gyvena jo šeima.

— Kredito firma "Sekundė" Kaune, Laisvės alėjoje, "Ramonės" valgykloje, surengė kauniečiams labdarinius Atvelykio pietus. Nemokamai pietumis "Sekundė" vaišino nepasiturinčiuosius jau trečią kartą.

— Vokietijos firmos "Primus" ir jos atstovės Lietuvoje "Primus Balticon" surengta antroji tarptautinė plataus vartojimo prekių ir kooperacijos paroda Vilniaus koncertų ir sporto rūmuose baigėsi balandžio 12 d. "Primus" prezidentas Karl Reinarc pranešė, kad parodos tikslas pasiektas — 14 Vakarų Europos firmų rado partnerių Lietuvoje.

— Viktoras Baublys paskirtas Lietuvos Respublikos vyriausybės atstovu spaudai.

— Pietų Korėjoje pasaulinėje parodoje vyksiančiai Lietuvos ekspozicijai iš Lietuvos vyriausybės rezervo paskirta 28,4 mln. talonų. Du trečdalius išlaidų apmokės P. Korėja.

— R. Brusoko, Vilniaus higienos centro direktoriaus, paliudijimu, mieste vis labiau plinta infekcinė žarnyno ligos. Trečdalis tokių ligonių vartojo turgaus maistą. Jei padėtis negerės, bus uždarytos prekyvietės aikštės, gatvės, šalia turgaus ir t.t.

— Lietuvos televizijos Klaipėdos redakcijos ir vietinės "Balticum" kabelinės TV nauja pramoginė informacinė laida "Labas rytas, Klaipėda!" pradėta transliuoti balandžio 22 d. Ji bus transliuojama kiekvieną trečią dieną 7 val. ryto.

— Chemiškai pavojingų įmonių Lietuvoje yra bent 200: Kauo hidroelektrinė, Jonavos, Kėdainių chemijos fabriai, dujotiekiai, naftotiekiai, Ignalinos atominė elektrinė ir kt. Saugumo sumetimais pasirašyta Lietuvos ir Vokietijos sutartis "Dėl savitarpio pagalbos stichinių nelaimių ir kitų stambiųjų avarijų atvejais". Numatoma šiemet tokias pat sutartis dar pasirašyti su Baltarusija, Lenkija, Čekija ir Slovakija.

TINKAMIAUSIA INVESTICIJA DEMOKRATIJAI

Prezidentui Clinton paskelbus, kad, siekiant biudžeto subalansavimo, gali būti panaikintos JAV finansuojamos radijo transliacijos, atsirado daug jam nepalankių atgarsių. Organizacijos ir pavieniai kovotojai už žmogaus teises pasisako neigiamai ir stoja ginti tų radijo transliacijų kaip tinkamiausio investavimo demokratijai. Šioje ALTO informacijoje matyti, kaip veikiama, kad Prezidentas to savo plano atsiskytytų.

Wisconsinso senatorius Russel Feingold jau yra pateikęs Senatui įstatymo projektą, pagal kurį Laisvos Europos radijas ir Laisvės radijas būtų įjungti į Amerikos Balso radiją.

Dabartinė padėtis Rytų Europoje ir buvusiose sovietų valstybėse yra kritiška ir ji turi tiesioginę ir didelę įtaką Amerikos saugumui ir interesams. Tai žino ir mūsų prezidentas Clintonas. Apie tai rašydamas, "Wall Street Journal" bendradarbis Walter Laquer išsireiškė, kad, jo nuomone, Amerika turi ne daugiau kaip septynis ar aštuonis žmones, kurie seka Rytų Europoje pasireiškiančius antidemokratiškus veiksmus, jėgas, ir tie keli žmonės yra ne kur kitur, o Munchene — šių radijo programų studijų centre.

Savo straipsnyje jis toliau sako, kad: "Šiandien Rytų Europa ir Rusija stovi prieš kritišką laikotarpį, kuriame bus nulemtas jų, o taip pat ir viso pasaulio likimas daugeliui metų ateityje".

Daug valstybininkų, diplomatų, Nobelio premijos laureatų, jų tarpe — dr. Zbignev Brzezinski, Geraldine Ferraro, Max Kampelmann, Jeane Kirkpatrick, Alfred Moses, Jury Orlov, Donald Rumsfeld, Elie Wiesel ir kiti — paskelbė savo nuomonę dėl pastangų uždaryti Laisvos Europos radiją ir Laisvės Radiją. Savo laiške jie sako:

"Berlyno sienos nebėra. Jos skeveldros, sudėtos į mažas plastikines dėžutes, pardavinėjamos kaip suvenyrai. Šaltasis karas pa-

— Apklausinėjimą "Kuriame banke laikyti pinigų?" tarp Lietuvos piliečių dalies pravedus, 37% apklaustųjų pasisakė, kad jiems nesvarbu, 32% pasisakė už Lietuvos banką, 8% — už privataus banką, o 21% — už užsienio banką.

sibaigė, tačiau, kai mes pažvelgiame į dienos žinių antraštes, matome, kad kova už demokratiją dar tik prasidėjo.

Kodėl turėtų amerikiečiai dėl to rūpintis? Ogi todėl, kad šioje mūsų, vis labiau mažėjančioje planetoje, kažkur svetimose šalyje yra daromi sprendimai, kurie turi įtakos į tą orą, kuriuo mes kvėpuojame... ir j mūsų vaikų saugumą... Demokratijos nekovoja viena prieš kitą. Demokratijos yra geros partnerės. Demokratijos neignoruoja aplinkos problemų: jos netalkina teroristams ir neapleidžia pabėgėlių. Demokratijos gerbia žmogaus teises. Be to, nesirūpinti kito vargais — tai ne amerikiečio prigimtyje. Kada kūdikis verkia Sarajeve ar Somalijoje, Indianos miestelyje veidu nurieda ašara.

Mes privalome investuoti laisvės palaikymui kituose kraštuose. Vienas iš efektingiausių, mažiausiai kainuojančių investavimų yra pagelbėjimas žmonėms pažinti savo aplinkos gyvenimą ir platesnį pasaulį. Mūsų laisvųjų radijų programos gelbsti naujiems demokratams suprasti, kas iš tikro vyksta jų kraštuose, ir pagelbsti jiems pasipriešinti demagogijai ir gandams, ir padeda jiems užimti prideramą vietą kaip pasaulio laisvųjų žmonių bendruomenės piliečiams".

Šio laiško tekstas atspausdintas Amerikos žurnaluose.

Balandžio 22 d. ALTA pasiuntė prezidentui Clintonui laišką, kuriame išreiškia būtinumą, kad ir toliau veiktų Laisvos Europos radijas ir Laisvės radijas, o taip pat ir Amerikos Balso radijas.

Laiške sakoma: "Tačiau Amerikos Lietuvių Taryba taip pat tiki, kad sprendimas nutraukti Laisvos Europos ir Laisvės radijus būtų klaida... Mes žiūrime į šias radijo programas kaip į pagrindą Jūsų pažadui ugdyti demokratiją kadaise komunistų valdytuose kraštuose..."

Šį laišką pasirašė ALTO pirmininkas Grožvydas Lazauskas ir VP Informacijos reikalams Vytautas Bildušas.

Laisvosios Europos Radijas duoda žinias devyniomis kalbomis, tarp jų — du kartus per dieną po pusę valandos — lietuvių kalba.

Laisvės Radijas transliuoja žinias per dvidešimt keturias valandas Rusijai: taip pat trumpesnėmis valandom, dar vienuolika kitų kalbų — tai buvusių sovietinių respublikų tautomis.

Šių abiejų radijo programų siunčiamos iš 57 radijo stočių. Jų metinis biudžetas 1992 metams buvo 211 milijonų dolerių, tai yra mažiau negu vieno F-16 lėktuvo kaina.

Vilniaus - Molėtų plento viduryje įmūrytas paminklėlis ženkliną geografinį Europos centrą. Šalia to centro kuriamas skulptūrų parkas, kuris užims 5 ha plotą. Šių metų vasarą ten du mėnesius vyks jaunųjų skulptorių iš įvairių Europos valstybių simpoziumas. Viktoro Kapočiaus nuotr.

SVARBUS PROJEKTAS

Vasario 19 d. Amerikos-Baltijos fondas (US-Baltic Foundation, USBF) ir Tarptautinė Katalikų migracijos komisija (International Catholic Migration Commission, ICMC) Amerikos vyriausybei pateikė "Rusijos karinių jėgų iš Baltijos valstybių repatriacijos" projektą, sutrumpintai — MRP.

USBF, su centru Washingto-

ne ir įstaigomis Vilniuje, Rygoje ir Talline, Amerikos ir Lietuvos lietuviams yra žinomas. ICMC organizacijos centras yra Genevoje, o savo skyrius turi Washingtone, Maskvoje ir kituose pasaulio centruose.

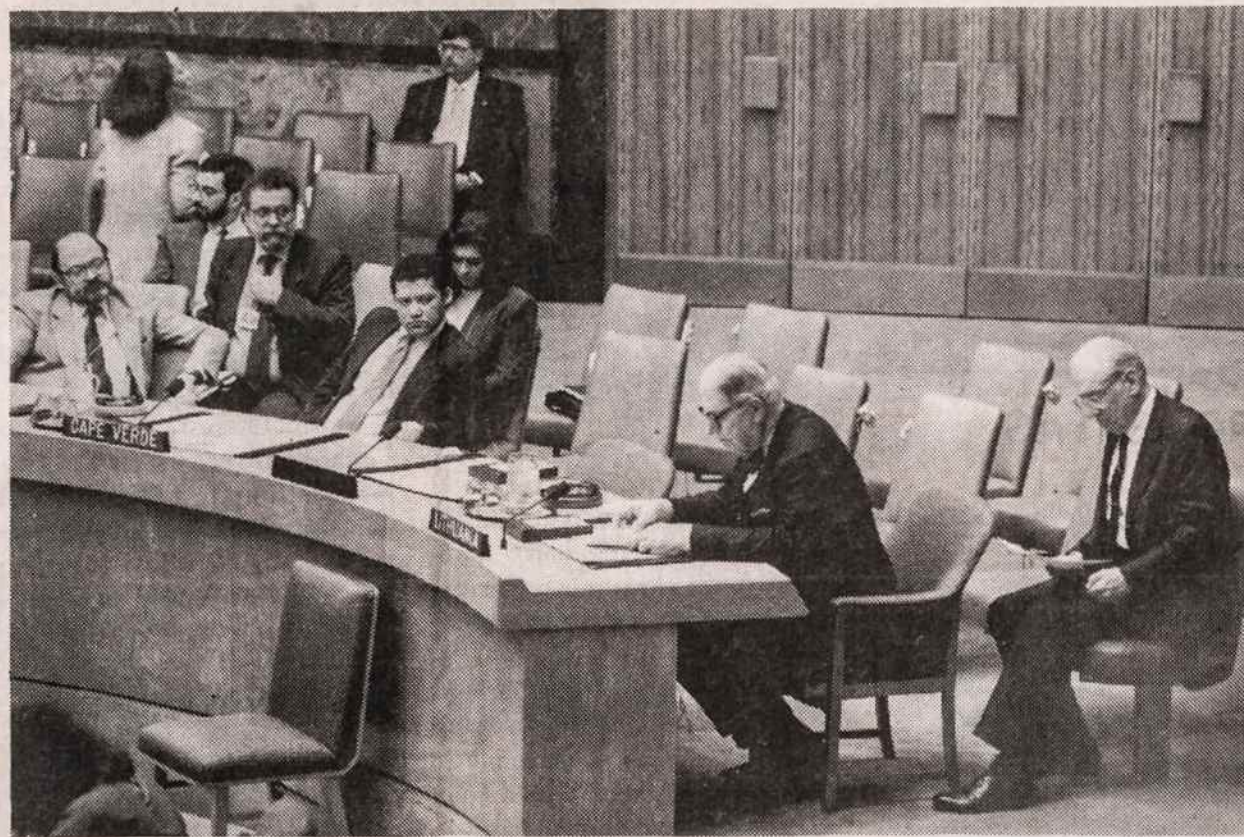
Jau pirmajame Clinton-Jelcin susitikime Kanadoje kovo 5 d. Amerikos delegacija pateikė \$1,6 milijono ekonominės pagalbos Rusijai projektą, kuriame taip pat numatyta lėšos statyti grįžtantiems rusų karininkams tam tikrą skaičių butų. "Los Angeles Times" ir kiti didieji dienraščiai, dar vykstant dviejų prezidentų Kanadoje pokalbiams, atskleidė butų statymo planą. Jame numatyta \$6 mil. pagrindinio kapitalo, vieno buto pastatymui ir įrengimui skiriamą \$10,000. Taip pat numatyta finansuoti demobilizutų karininkų perkvalifikavimą civiliam gyvenimui.

Susipažinus su USBF-ICMC Amerikos vyriausybei pasiūlytu projektu, nesunku pastebėti tuos pačius pagrindinius elementus kaip ir prezidento Clinton plane. Pasiekia žinios, kad prez. Clinton į savo didįjį ekonominės pagalbos Rusijai planą kaip tik ir integravo USBF-ICMC projektą. Tad verta su tuo projektu arčiau susipažinti, nes Rusijos kariuomenės išvedimas šiuo metu yra didelis Lietuvos, o ypač Latvijos ir Estijos žmonių rūpestis.

USBF-ICMC projektas buvo ruošiamas daugiau negu pusę metų, tariantis su JAV, Rusijos ir Baltijos valstybių vyriausybėmis ir taip pat su Prancūzijos, Norvegijos, Švedijos, Danijos ir Kanados misijomis Washingtone. Su projekto autoriais taip pat bendradarbiavo Jungtinių Tautų Ekonominio Vystymo ir Europos Ekonominės Bendruomenės agentūros.

Šiame projekte numatyta pastatyti repatrijuotiems iš Baltijos valstybių Rusijos kariams 450 butų europinėje Rusijos dalyje, vieno buto statymui ir įrengimui išleidžiant \$10,000. Pridėjus išlaidas įmonėms, dirbtuvių, mokyklų įkūrimui bei projekto administravimui, susidaro \$6 mil. pagrindinių išlaidų.

Dabartinis kariuomenės išvedimo procesas lėtas ne vien dėl butų trūkumo. Projekto autoriai nurodo, kad pačiose Baltijos valstybių derybose su Rusija išskyla ne-

Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis balandžio 21 d. kalba JT Saugumo Taryboje Bosnijos-Herzegovinos klausimu. Už jo dešinėje sėdi Lietuvos Misijos patarėjas Algimantas Gureckas. Ambasadoriaus kalba buvo aprašyta praėjusios savaitės "Darbininko" laidoje. UN Photo nuotr.

BRAZAUSKO VIZITO ANGLIJOJE ATGARSIAI

Prezidento Algirdo Brazausko kelionė į Angliją įvairiai komentuojama Lietuvos spaudoje. Oficialiai Reuter ir ELTos parengtame pranešime buvo pranešta, kad balandžio 15 d., baigiantis pirmajam vizitui į Didžiąją Britaniją, Algirdas Brazauskas žurnalistams pasakė, kad John Major pažadėjęs padidinti Lietuvai techninę pagalbą. Skaičių jis nepateikė. Pats Brazauskas garantavęs britų premjerui, kad jo vyriausybė tęs buvusios Lietuvos vadovybės programą. Jis niekada nesakė, kad reformos bus sulėtintos, tačiau kai kurias reformas nelengva greit įgyvendinti. Pavyzdžiui, anot Brazausko, pirminio privatizavimo įstatyme nebuvę numatyta užsienio kapitalo dalyvavimas. Dabar šis įstatymas taisyamas.

Prezidentas, išsižadėjęs savo komunistinės praeities, o naujai pavadintą darbo partiją, apibūdinęs kaip socialdemokratinę, pareiškė, kad pernai išrinktas parlamentas bus atsakingas už reformų "valdymą ir kontrolę". Būtina reformuoti ne tik pramonę, bet ir kitas svarbias šakas — žemės ūkį ir vyriausybės institucijas.

Brazauskas buvo susitikęs su D. Britanijos žemės ūkio ir energetikos ministrais, verslo lyderiais, parlamento nariais, Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko atstovais, bet jokių detalių apie kokius nors naujus britų įsipareigojimus tielti pagalbą ar kreditus jis nepateikė.

Iš tų faktų "Lietuvos aidas" net vedamąjį parašė, kuriame aiškinama, kad: "Prezidento vi-

zito į Britaniją statusas liko neaiškus. Išvakarėse Vyriausybės patarėjas akad. R. Rajeckas pranešė, kad vizitas yra "darbinis", pats Prezidentas spaudos konferencijoje apibūdino jį kaip "darbinį ir dalykinį", o britų pareigūnai vizitą visą laiką vadino "oficialiu". Ir "oficialium", ir "darbo" vizitui aiškiai trūktų turinio — nederinti ir nepasirašyti jokie reikšmingesni susitarimai, tad tiksliausia apibūdinti vizitą kaip oficialių ekskursijų.

Vizito turinį Prezidentas atskleidė penktadienį spaudos konferencijoje — nurodė, kad pagrindinis akcentas buvo susitikimas su premjeru John Major. Tačiau po susitikimo komunikato nebuvo — džentelmenai nepolitikavo ir tiek. Majoras atmetė Brazausko kvietimą atvykti

atsakomojo vizito. Grynai angliškas mandagumas: padėkojo ir pasiguodė, kad šiemetams darbo grafikas jau sudarytas...

Gali būti, kad Majoras tiesiog nesuprato, ko iš jo norėjo didžiausias Lietuvos politikas, tad kam gi mėtyt valdiškus pinigus pasiskraidymui į Vilnių. Pokalbis truko ne valandą, kaip džiaugėsi Prezidentas, o 45 minutes..."

Tam tikrą moralinį smūgį Brazauskas patyrė per savo susitikimą su britų parlamento Lietuvos-Britanijos grupe. Pasirodo, jai buvo jau žinoma, kad LDDP vykdė Seimo ir sostinės žmonių valymą. Šios grupės pirmininkas Michael Colvin jau buvo gavęs Lietuvos opozicijos partijų laišką, kuriame nurodoma, kad LDDP siekia konsoliduoti totalitarizmą visose valdžios struktūrose, pamindama demokratijos principus ir konstituciją. Laišką

(nukelta į 2 psl.)

(nukelta į 2 psl.)

Prie Seimo rūmų pensininkai demonstruoja, reikalaujanti padidinti pensijas. Viktoro Kapočiaus nuotr.

BRAZAUSKO VIZITO ANGLIJOJE ATGARSIAI

(atkelta iš 1 psl.)

pasirašė Seimo Sąjūdžio, Krikščionių demokratų, Piliečių chartijos, Laisvės ir Demokratų partijos frakcijų pirmininkai.

Laiške buvo atkreipta dėmesys į tai, kad Prezidentas neatlieka savo pareigų saugoti konstituciją. Konkrečiai nurodoma, kaip įmtasi drastiškų žingsnių, prieštaraujančių konstitucijai: po rinkimų pakeistas rinkimų į Seimą įstatymas, pakeista Vyriausioji Rinkimų Komisija, be rinkimų imtasi keisti ir parlamento-Seimo struktūrą.

Brazauskas, komentuodamas britams dėl šio laiško, apgailestavo, kad problemos, kurios paprastai sprendžiamos krašto viduje, yra perkeliamos į kitas valstybes, ir kad sugrįžęs pradės aiškintis.

Prezidentui sugrįžus namo, imta kalbėti apie "šmeižtą", grąsinta "atsakomybe". Bet opozicija turi įrodymų, jog ne ji pirmoji pradėjo "skųstis" užsieniui. Esą ir "Brazausko partijos" pareigūnai ne sykį skundėsi užsieniui, kad Lietuvoje nėra demokratijos, nors faktų nepateikdavo.

Nemažai Lietuvoje kalbėta ir apie lėktuvą, kuriuo Brazauskas skrido į Angliją. Pasirodo, tai ne-

buvo "vyriausybiniu" vadinamas lėktuvelis JAK-10, kuriuo Brazauskas skraidydavo anksčiau, būdamas Lietuvos komunistų partijos I-uoju sekretorium ir vadovaudamas paskutinei sovietinės Lietuvos Aukščiausiosios Tarybai. Dabar valstybės vadovo kelionei buvo parengtas didesnis ir galingesnis lėktuvas TU-134A. Šitokių skrendant, nereikia, kaip anuoju JAK-10, kur nors sustoti kuro prisipilti. Lėktuvas buvo specialiai pritaikytas prezidentui, atitverus du salonus, kurių pirmajame ir buvo praretintos

kėdžių eilės, įdėti nauji kilimai, pablizginant ir perdažant.

Už šį reisą "Lietuvos avialinijos" sulygo \$10,000. Didžioji šios sumos dalis turėjo būti išleista mokesčiams už oro erdvę, aeronavigacines paslaugas, techninį bei komercinį aptarnavimą, stovėjimo aikštelę, kurą, nors valstybių vadovų lėktuvai, pasak "Lietuvos avialinijų", paprastai gauna nemažai lengvatų.

Iš Vilniaus aerouosto pakilęs, Prezidento lėktuvas į Londoną nuskrido nauja, prieš dvi savaites atidaryta trumpesne trasa.

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— Elektra ir karštas vanduo pabrango nuo gegužės 1 d. Už vieną kilovatvalandę elektros žmonės turės mokėti po 6.5 talono, o už butuose naudojamą karštą vandenį, šildymo sezonui pasibaigus, net penkis kartus daugiau negu dabar. Butuose turintys elektrines viryklės už vieną kilovatvalandę elektros mokės po 5.4 talono. Už dujas gyventojams tarifai nekeičiami. Energetikos ministras A. Stasiukynas pasakė, kad šildymo sezonui pa-

sibaigus, karšto vandens tiekimas į butus nebus ribojamas. Pagrindinė elektros energijos brangimo priežastis — Lietuvai dabar tenka žymiai brangiau ir tik valiuta mokėti už atominį kurą, skirtą Ignalinos atominėi elektrinei.

— Vilniaus miesto valdybos ekonomikos skyriuje per tris šiu metų mėnesius registruotos 677 individualios įmonės, 422 uždarosios akcinės ir akcinės bendrovės, 56 valstybinės įmonės, 30 ne pelno siekiančių įmonių ir 9 ūkinės bendrijos bei 9 valstybinės akcinės įmonės.

— Lazdijų pasienio kontrolės punktą per parą vidutiniškai pervažiuoja 38 reguliariūs autobusų reisai. Muitininkai mano, kad iš viso per parą jie gali aptarnauti iki 120 autobusų.

— Popiežiaus Jono Pauliaus II sutikimui organizacinio komiteto pirmininkas Vilniaus miesto mero pavaduotojas Vidas Kamaitis pranešė, kad miestui paruošti reikia 500 milijonų talonų. Vilniuje Šventasis Tėvas viešės dvi dienas, be to, čia grįš nakvoti.

sidėti Prancūzija, Norvegija, Švedija, Danija ir Kanada.

Prie šio Amerikos vyriausybės pristatyto projekto yra prijungtos pagrindinių projekto paruošėjų biografijos: Lino Kojelio, dr. André N. Van Chau, dr. Paul Goble ir atsargos pulkininko Joseph M. Lukitsch. Visi jie teoriniu pasiruošimu ir praktine patirtimi turi geras kvalifikacijas tokios rūšies projektams paruošti ir vykdyti.

(atkelta iš 1 psl.)

sklandumų ir nesusipratimų. Jiems išlyginti ir išvedimo procesui pagerinti siūloma įkurti tarptautiniai pripažintą "priežiūros tarybą" ("monitoring board") su atstovais Talline, Rygoje, Vilniuje ir Maskvoje.

Projektą aptariant su Rusijos krašto apsaugos ministerija (ryšininkas gen. lt. Valert Fursin) ir su "Nepriklausoma rusų karių unija" (pirm. Vladimir Popov), projekto autoriams atrodė, kad iš keliolikos karininkams įkurdinti pasiūlytų vietovių palankiausias sąlygas turi Tverės, Lipeck ir šiaurės-rytų Maskvos rajonai. Tos vietos palankios žemės ūkiui, turi gerą susisiekimą geležinkeliais ir greitkeliais su Maskva ir kitais miestais. Šiuo metu ekspertai tas vietas tikrina.

Rusija, nors ir bendradarbiavo projektą paruošiant, tačiau buvusios okupacinės kariuomenės Baltijos valstybėse karių skaičiaus neatidengia. Vis dar tebe- laiko "karine paslaptimi". Tačiau Baltijos valstybių vyriausybių apskaičiavimu, šiose trijose nepriklausomose respublikose dar tebėra 75-80,000 svetimos kariuomenės karių.

USBF-ICMC projekte nurodoma, kad į 450 butų išsikeltų apie 10% karininkų ir tokiu pat nuošimčiu sumažėtų kariuomenė. Amerikai parodžius iniciatyvą, savais įnašais pažadėjo pri-

Vilniuje, prie vyriausybės rūmų, balandžio 2 d. demonstruojama prieš aukštas kainas. Vienas iš plakatų skelbia: "Atsargiai — Seimas serga raudonlige!" V. Kapočiaus nuotr.

LIETUVOS ŽURNALISTŲ DRAUGIJOS KONFERENCIJA

Kovo 13 d. Vilniuje, "Žinijos" lektoriumo salėje, įvyko Lietuvos Žurnalistų draugijos konferencija, kurioje dalyvavo apie 100 organizacijos narių. Metinę ataskaitą apie draugijos darbą pateikė jos pirmininkė, laikraščio "Naujas Dienovidis" vyr. redaktorė Aldona Žemaitytė. Ji savikritiškai įvertino valdybos ir savo kolegų atliktą veiklą, nurodant ir vidines ir išorines trūkumų priežastis: politines intrigas, patalpų ir primityviausių ryšio priemonių stoką, valdybos neveiklumą.

Konferencijos svečias, Seimo opozicijos lyderis prof. Vytautas Landsbergis kalbėjo apie visų sąžiningų žurnalistų pareigą ginti spaudos ir nuomonės reikimo laisvę. Svečias pažymėjo, jog šiuo metu, dangstantis depolitizacija, vyksta istorijos perrašy-

Anksčiau būdavo skrendama per Lenkiją, dabar nuo Klaipėdos — Danijos salos Rene Baltijos jūroje link. Skridimo planas, kuris kiekvieną dieną siunčiamas maršruto aerouostams, šįkart buvo pažymėtas abreviatūra VIP — ypatingos svarbos keleivis.

Diplomatiniais kanalais būna įvardijamas ir konkretus ypatingo keleivio postas, tačiau kokios nors neįtikėtinos skrydžio saugumo taisyklės, kaip būdavo partijos sekretorių laikais, prezidentų lėktuvams dabar netaikomos.

Kaune, Nemuno ir Neries upių sankirtoje, įvyks popiežiaus susitikimas su Lietuvos jaunimu ir maldininkais, kurių laukiama beveik 1 milijono. Šiam renginiui Vyriausybė skyrė tik 25 milijonus talonų, todėl valstybinė įmonė "Lietuvos telekomas" skirs apie 100 tūkst. dolerių naujai aparatūrai pirkti, o Kauno miesto taryba atidarys deficietingą sąskaitą banke, jei atsirastų aukotojų.

— Lietuvos ekonomikos padėtį gerai iliustruoja toks faktas — anksčiau Kauno mėsos kombinatas per parą pagamindavo 30 tonų dešros, dabar 7-8 tonas. Nežiūrint to, dešra nėra deficitas — parduotuvėse jos bet kada galima nusipirkti. Taigi atsitiko taip, kaip kažkada žadėjo premjeras G. Vagnorius — prekių bus, trūks tik pinigų joms nusipirkti.

— Utenoje, valstybinėje akcinėje įmonėje "Utenos gėrimai" kompiuterizuoti sąskaitų sistema padeda lietuvių biznierių iš JAV A. Katilūtė-Janus. Ji atstovauja Tarptautiniam ekspertų paslaugų korpusui, finansuojamam JAV vyriausybės.

mas. Vertindamas LTV vadovo atsakymą suteikti opozicijai per savaitę vieną valandą televizijos eterio, jis pasakė: "Pirmas klausimas — teisė: mūsų — informaciją teikti, žmonių — ją gauti. Apginti 40% piliečių teisę, vadinas, apginti demokratiją. Kiekvienas tiesos žodis ir asmeninės, kolektyvinės, moralinės pozicijos išlaikymas labai svarbus, nes tai vėl gali likti vienintelis ginklas".

Slaptu balsavimu išrinkta nauja Žurnalistų draugijos centro valdyba, kurią sudarys devyni nariai: kun. Jonas Boruta, SJ

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai. Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigą kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyčiams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

NEW YORK-NEW JERSEY-Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bay-side, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 769-3302.

KOLODNY&KOLODNY: Virginija Kolodny, lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, NY 10007. Tel. 212 349-7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomojimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 val. popietį iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba iš tos pačios stoties, girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 val. popiet. Dr. J. J. Stukas - direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060. Tel. 908 753-5636.

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuvių advokatė, patarnauja visuose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 962-5810.

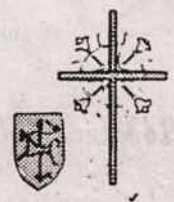
LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI I VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379

PHONES (718) 326-1282; 326-3150

TAI MŪSŲ VIENINTĖLE VIETA - GAUSTI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

**VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA**

- LĒKTUVAI
 - LAIVAI (CRUISES)
 - TRAUKINIAI (AMTRAK)
 - AUTOBUSAI
 - NUOMOJAMOS MAŠINOS
 - VIEŠBUČIAI
 - IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ**
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —**Motina žengia per istoriją**

Nuo senų seniausių laikų žmonių susidarė ypatinga pagarba motinai. Ji atneša naują gyvybę, su meile augina vaikus, juos auklėja ir moko, pritaiko gyvenimui.

Lietuvių tauta turi dar didesnę pagarbą motinai. Tai liudija tik tas vienas žodis "mama, mamytė, motulė, motinėle..." ir t.t. Tokių sinonimų lietuvių kalboje priskaitoma iki 70. Kitose kalbose tokios daugybės nerandama.

Sakoma, kad labai senais laikais lietuviai buvo matriarchatinės kultūros žmonės, tai yra — visam gyvenimui vadovavo moterys. Tai liudija gausi tautosaka. Pavyzdžiui, "Dvylika brolių juodvarnių". Brolius išgelbsti ir iš tremties namo parveda sesuo — moteris. Jai ir atiduodamas tėviškės dvaras, ji ir iškeliamas genties vadus. (Ši idėja plačiai išvystyta P. Jurkaus poemoje "Juodvarniai".)

Senajoje Romoje buvo dievų motinos kultas. Buvo jai pastatyta ir šventovė. Tacitas, vienas žymiausių to laiko istorikų (gyvenęs apie 55 m. pr. K. iki 120 m.) rašė, kad aiščiai irgi garbina dievų motiną. Tuo pačiu motinystė buvo sudievinata.

Lietuvių tauta turi daugybę dainų, kuriose nusakoma motinos ir jos vaikų santykiai, jos meilė, rūpestingumas. Kai motina išlydi į karą savo sūnelį, kaip jo laukia grįžtančio, kaip jį aprauda žuvus. Mirusi motina ir tada neužmiršta našlaičių, lanko juos ir padeda. Su koku gailėsčiu rauda našlaičiai savo motinėlės, kaip jiems sunku ir liūdna gyventi!

Taip per tautos istoriją žengia geroji motina, kuri savo meile tautą išlaikė dorą ir tvirtą. Tas pats Tacitas rašo, kad aiščiai esą labai

geri ir dori žmonės. Jie į nelaisvę neima tų, kuriuos išmeta jūra iš sudužusių laivų. Jiem tik suteikia pagalbą ir paleidžia toliau keliauti.

Drauge su motinyste buvo labai gerbiama mergaitės skaisčių. 1529 m. išleistame Lietuvos Statute sakoma: "mergaitės suvedžiotas baudžiamas kaklo bausme", atseit — pakiriamas. Nuo tos bausmės išsigelbsti tik tada, jei veda tą mergaitę, ir ji sutinka už jo tekėti.

Tas pats Statutas nusakė, kad vaikai turi gerbti tėvus, globoti juos senatvėje, išsaugoti jų palikimą. Todėl ir išilanki šeimos tvirtos ir garbingos.

Po prancūzų revoliucijos gyvenimas ėmė sparčiai keistis. Kai kam nepatiko krikščioniška Europos kultūra ir moralė. Ją visai saip grovė. Atsirado ir laisvoji meilė, ir laisvoji moteris. Jau 19-ojo amžiaus gale susirūpinta motina, kad pasiklydo gyvenime.

Pirmiausia Amerikoje kilo sąjūdis — gražinti motinai jos garbę, priminti jos paskirtį, jos motinystės šventumą. Amerikietė A. Jarvis 1908 m. Philadelphiaje surengė pirmąją Motinos dieną — pagarbos pareiškimą motinai. Susidarė sąjūdis, rašė laiškus ir skatino kitur tokią šventę įsivesti. Jau 1913 m. Pensilvanijos valstija įsivedė Motinos dieną, o 1914 m. Amerikos kongresas oficialiai paskelbė, kad Motinos diena švenčiama antrąjį gegužės sekmadienį.

Tuoj prasidėjo I Pasaulinis karas, ir tik po jo šventės idėja ėmė plisti Europoje.

Lietuvoje 1929 m. kovo 24 d. įvairių organizacijų atstovai nusistatė, kad Motinos diena švenčiama pirmąjį gegužės sekmadienį. Tokios datos jau laikėsi ir kitos Europos tautos. Sakoma,

Aprėškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne balandžio 25 d. gal pirmą kartą buvo tokios iškilmės — kunigystės 60 metų jubiliejus. Čia daug kas šventė savo 25, 40, 50 metų kunigystės sukaktis, gi kun. Stasys Raila — 60 metų!

Jubilėjinės pamaldos

Jos prasidėjo 11 val. Iškilmin-

kad tokia diena parinkta, atsižvelgiant į Marijos kultą, nes gegužės mėnuo skiriamas Marijos garbei.

Šiandien Motinos diena dar labiau sudramatinama, nes visur plinta moralinis palaidumas. Motina palieka savo šeimą ir išsitrenkia į kitą kraštą, vežasi kitus vyrus, atsižada vaikų. Kiek tokių atvyko iš Lietuvos, ieškančių geresnio gyvenimo! Kaip plačiai paplitę abortai ir kaip norima juos įtvirtinti!

Tačiau ši Motinos diena skirta pagerbti gerosioms mūsų motinoms, kurios atlaikė sunkius okupacijos metus ir dabar visom išgalėm tarnauja didiesiems motinystės idealams, savo meile ir pasiaukojimu veda tautą į dorę, geresnį gyvenimą. Mūsų meilė ir pagarba tai Motinai!

RETOS IŠKILMĖS APREIŠKIMO PARAPIJOJE

— Kun. St. Railos kunigystės 60 metų jubiliejus —

gas mišias koncelebravo apylinkės kunigai: Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, prel. Vytautas Balčiūnas, prel. Pranas Bulovas, kun. Walter Jaskiewicz, SJ, kun. Bruno Kruzas, kun. Jonas Pakalniškis, kun. Vytautas Palubinskas ir pats sukaktuvinnikas.

Pamokslą pasakė Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, kalbėjęs apie kunigystės pašaukimą ir jos kilumą.

Giedojimo parapijos choras, vadovaujamas muzikės Gintarės Bukauskienės; solistė Elizabeth Hyon, korėjietė, su choru giedanti jau 13 metų, atliko Mozarto Aleliuja.

Mišių pabaigoje žodį tarė ir pats jubilias, padėkodamas taip gausiai dalyvaujantiems žmonėms. Po mišių choras iškilmingai užtraukė "Linksma diena mum nušvito".

Vaišės salėje

Pamaldos baigėsi 12:30 val., ir žmonės tuoj ėmė rinktis į salę. Vaišės vyko didžiojoje mokyklo-

salėje, trečiame aukšte. Joms buvo iš anksto rengiamasi, pakviestas specialus maisto gamintojas.

Čia kadaise vyko daug lietuviškų renginių. Čia daug kas praleido ir savo jaunystės gražiausias dienas. Tai buvo tikrai malonų sugrįžti į prisiminimų salę, kuri dabar pasikeitusi, pritaikyta kitiems poreikiams, nes patalpos nuomojamos specialiai mokyklai.

Prie garbės stalo buvo susodinti visi kunigai, ambasadorius prie Jungtinių Tautų Anicetas Simutis su žmona, Aleksandras Vakselis su žmona, kun. S. Railos giminaičiai: Regina Antušaitė ir Janė, Ona, Ronaldas Christopher Mažeikos, iš Philadelphijos.

Pradeda choras

Pradėta choro sveikinimu ir jo dainomis. Pradžioje choras sugiedojė Amerikos ir Lietuvos himnus.

Toliau atliko M. Martuno — Gyvenimą kas turės, A. Paulavičiaus — Už Lietuvą tėvyne

Motiną, to paties — Gintarinė Lietuva ir Strauso valse — Pava-saris, aranžiuotą Krogerio.

Choro vadovė muzikė Gintarė Bukauskienė, nusileidusi nuo scenos, pasveikino sukaktuvinninką. Taip pat choro vardu sveikino ir choro narė Nijolė Baltrūnienė ir įteikė jam dovanėlę.

Vaišės pradėtos malda, kurią sukalbėjo prel. Vytautas Balčiūnas.

Pietūs buvo švediško stiliaus — reikėjo kiekvienam eiti prie maisto stalo ir pasiimti.

Sveikinimai

Po vaišių pirmasis sveikinimo žodį tarė Lietuvos ambasadorius prie Jungtinių Tautų Anicetas Simutis. Jis pasakė, kad seniausiai pažįsta kun. Railą, dar iš Telšių laikų, kai jis buvo mokytojų seminarijoje. Prisiminė jo darbus, veiklą Balfe, Religinėje Šalpoje ir palinkėjo kuo geriausias sėkmės ateičiai.

Aprėškimo parapijos ir Kunigų Vienybės vardu sveikino kun. klebonas Vytautas Palubinskas. Sveikinimo žodį tarė ir prel. Vytautas Balčiūnas, drauge su sukaktuvinniku baigęs kunigų seminariją.

LB New York apygardos vardu pasveikino Paulius Jurkus. Lietuvių Katalikų Moterų Kultūros draugijos vardu sveikino Birutė Lukoševičienė, New Yorko ateitininkų vardu — Pranė Ažuolienė.

Gauta ir sveikinimų raštu: tautinių šokių mokytojos ir "Tryptinio" vadovės Jadvygos Matulaitienės; dviejų jubilato mokinių: Antano Bagdžiūno ir Kazio Mile-rio.

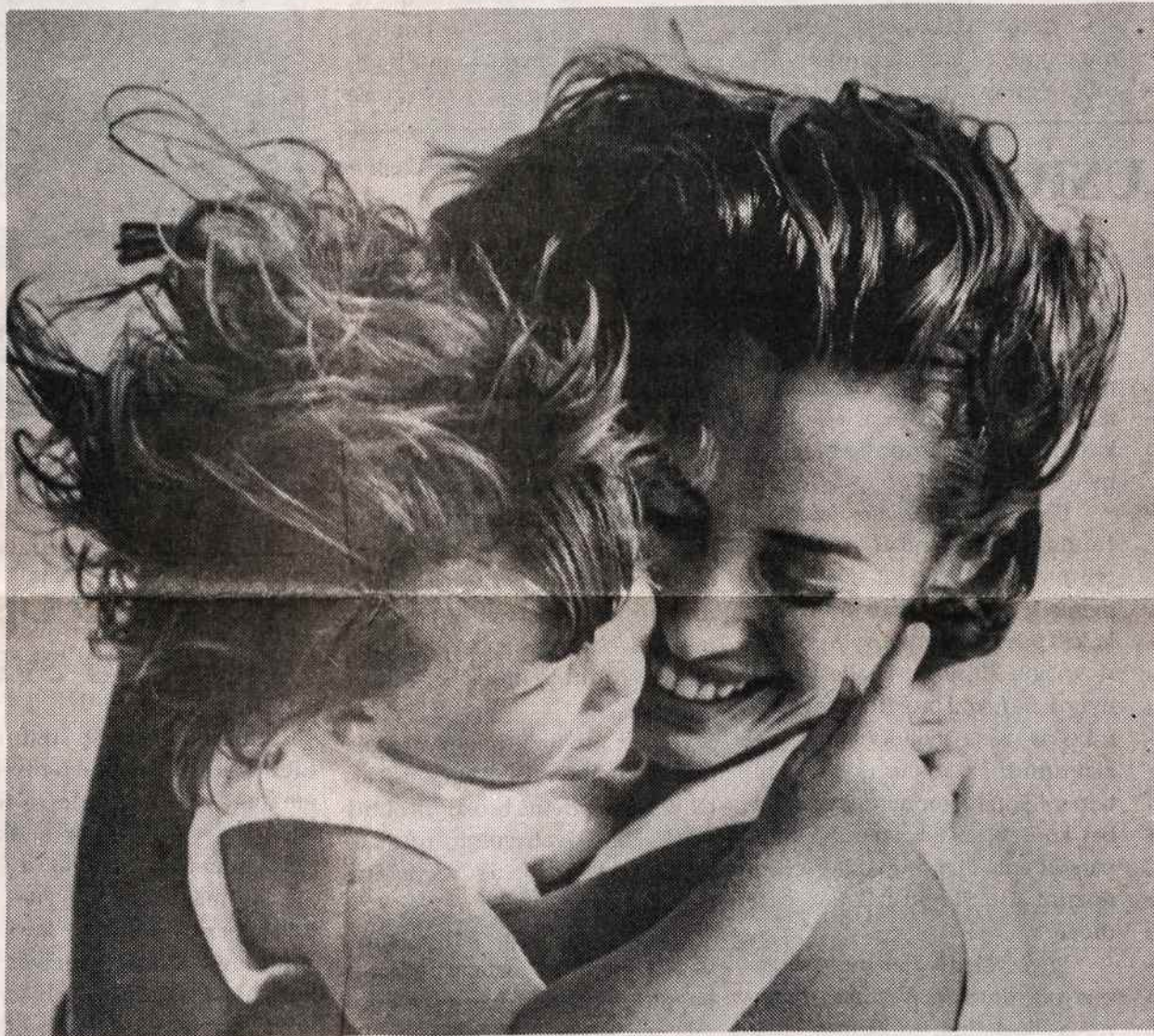
Po sveikinimų buvo pravesta Lietuvių Religinės Šalpos loterija (apie ją buvo rašyta praeitime "Darbininko numerįje).

Po loterijos, prasidėjus kavai, daug kas asmeniškai sveikino sukaktuvinniką ir įteikė jam savo dovanėles.

Šiu vaišių vadovu buvo Paulius Jurkus, tarpais nupasakodamas jubilato gyvenimą, įterpdamas ir kokį istorinį pritaikytą įvykį.

Baigiantis vaišėm, jautrų žodį tarė pats jubilias, padėkodamas visiems už gausų dalyvavimą, už sveikinimus, dovanas,

(nukelta i 8 psl.)

Tau, Mamytė, mūsų meilė ne tik šiandien, bet ir visada!

Lietuvos dienoraščio skeveldros

Alfonsas Nakas

11

Negaliu pamiršti išraiškos veido elgetos-vyro, išeinant tarp durų pasitikusio gal kiekvieną maldininką. Jis stovėjo ant rampentų. Viena koja ar nupjauta, ar sulenkta. Jis mane pasitikdavo tokiu nelaimingo kankinio persmelkiančiu žvilgsniu, kad nudelldavau akis žemyn. Abu kartu nepraejau, nedavęs jam didesnės aukos. Kai vieną šiokiadienį, aplankę Gedinimo kalbą, lynojuant, irgi į Katedrą įsmukom, jis ir tuomet už durų pasitiko perveriančiu žvilgsniu. Tik paskutinį sekmadienį jo nebemačiau. Nebeleido tvarkos dabojojai? Susirgo? O gal, kas žino, gal jį nusivedė kuris kino režisierius? Taip, jį turėtų filmuoti. Tokio aktoriško elgetos niekada nebuvau matęs. Šiokiadienį norėjau jį nufotografuoti. Bet Bronė uždraudė — neetiška, nemoralu gėrėtis nelaimingojo veidu...

Telefonais susitarę, prie Katedros bokšto susitikinėjome žmones. Tik lynojuant susitikome tuoj už durų.

Moterys ir mažos mergytės, visoje Katedros aikštėje, iki pat durų, labai agresyviai pirš katalikų savaitraštį "Apžvalgą". Turiu šalia mašinėlės vieną numerį. Jame daug politikos ir daug poezijos.

Katedrą lankėme keletą kartų ir šiokiadieniai. Pasižiūrėti į jos paveiklus ir statulas. Gaila, neatsirado kas mane į požemius nuvestų. Amerikon grįžęs sužinojau, kad mano komunistų pusbrolių pusbrolis (iš tėvo pusės), kun. Kastytis Jonas Matulionis būtų mielai pasitarnavęs. Reikės laukti kito karto, jeigu toks dar kada atsiras...

Lankėme dar keletą bažnyčių. Labiausiai žavėjomės Šventųjų Petro ir Povilo. Jos baroko turtais gal pralenkia Rokiškio bažnyčios gotikos lobius. Bet kam apie tai? Visi matė, žino, kalba ir rašo.

Antakalnio kapinėse

Įsigijau Vilniaus planą ir brošiūrą "Gidas po Vilnių". Jau be rusiškų įrašų, tad nepriklaus-

somos Lietuvos produktai. Juose nei kapinių, nei aerouosto, Na, Rusų kapinės dar įrašytos "Gide", tarp įžymiųjų vietų. O ar Antakalnio kapinės ne įžymybės? O ar aerouostas vis dar sovietų karinė paslaptis? Apmaudu!

Antakalnio kapinėse vaikščiojome rugsėjo 1-sios popietę. Čia nuostabus peizažas. Pušimis ir dekoratyviniais krūmais apaugusios kalvos. Žalia veja, nes pridaigstyti vandentiekio čiaupai neuždžiūvę, vandeniui žemė ir sausroje gaivinta.

Pirmiausia, įkalmė, iš tikrųjų pusiauikalmė aplankėm prie TV bokšto žuvusiųjų herojų kapus ir šalia jų — Medininkų mirtinės vyrų. Jų kapai skęsta raudonose gėlynuose, kuriuos nuolat laisto pilną laiką ten dirbanti moteris. Jie gausiai lankomi ekskursijų bei pavienių iš Lietuvos. Jiems nusilenkti ateina užsienių diplomatai bei turistai.

Bet tai nėra pati gražiausia kapinyno vieta. Dvi aukščiausias kalvas užėmė Lietuvos pavergėjai raudonarmiečiai ir pavergėjų talkininkai, SSSR 13-sios "respublikos" valdytojai. Pirmiausia, tikrus tėvus bei kitus šeimos narius savo parašu pražudęs Antanas Sniečkus. Jo marmuro, granito ir cemento kapavietei duota tiek vietos, kad galėtų sutilti visi jo gimtojo kaimo žmonės. Užsirašiau dar keletą

pavardžių: Zimanas, Niunka, Preikšas, (gen.) Bartašūnas, Liaudis.

Suprantama, kad jų paminklų nepuošia kryžiai ar kitokie krikščioniški įvaizdžiai. Antraip, būtų krikščionių įžeidimas. Bet kaip baisiai jie nori likti nemirtingi! Prieš ketverius metus stebėjau tokių paminklų Petrašiūnuose. Čia jų kurkas daugiau. Tai iš juodo marmuro išlindusios galvos! Tik iki ausų, ar su viena ausim, jei iš profilio. Žiūrėkite ir stebėkitės — mes be ragų...

Pusė širdies šaukia, kad jiems čia ne vieta, jų čia nereikia, už šimto žingsnių nuo kankinių-herojų. Kita pusė atsiliepia: gerai, kad jie čia yra. Dargi nuo pačios kalvos viršūnės raudonarmiečių saugomi. Šios kapinės — dalis kruviniausios Lietuvos istorijos. Baisūs kontrastai, kurie vers susimąstyti ateinančias kartas.

Kuklesnėse vietose, maždaug lygioj aukštumoje su sausio 13-sios herojais, guli keli rašytojai (tarp jų Ieva Simonaitytė, Antanas Miškinis), keli muzikai, po keletą dailininkų, aktorių, kurių pavardės, į bloknotą neužsirašęs, iš atminties bijau kartoti.

Maždaug tuo laiku, kai mes lankėmės, buvo apiplėštas Antano Miškinio kapas. Turėjau spaudos iškarpa, bet rašydamas jos nebesurandau.

(Bus daugiau)

Vilniuje, Antakalnio kapinėse, sulaidoti Lietuvos engėjai su Justu Paleckiu priešakyje. Alfonso Nako nuotr.

DARIAUS IR GIRĖNO SKRYDŽIO SUKAKTIES MINĖJIMAS ARTĖJA

Gerbiamieji,

Balzeko Lietuvių kultūros muziejus yra Stepono Dariaus ir Stasio Girėno istorinio transatlantinio skrydžio iš New Yorko į Lietuvą 60-mečio minėjimo iniciatorius ir pagrindinis vykdytojas.

Minėjimo organizacinį komitetą sudaro atstovai iš virš 40 lietuviškų organizacijų, o taip pat atskiri asmenys iš Chicagos ir Lietuvos. Komiteto garbės pirmininkas yra Lietuvos garbės konsulas Chicagoje Vaclovas Kleiza. Komiteto taryboje yra: Valentinas Ramonis, pirmininkas; Jonas Daraška, vicepirmininkas; Liucija Krutulienė, sekretorė; Valerija Stanaitienė, išdininkė.

Planuojami renginiai vyks 2 dienas: šeštadienį, liepos mėn. 17 d. ir sekmadienį, liepos 18 d. Šeštadienį popiet, jei bus gautas valdžios leidimas, memorialinė lenta bus atidengta Chicago Midway aerodrome. Šis aerodromas buvo labai svarbus lakūnams ir jų planams įgyvendinti. Tą pačią dieną įvyks iškilmingas parodos apie Dariusį ir Girėną

atidarymas Balzeco lietuvių kultūros muziejuje. Bus eksponuota reta medžiaga, susijusi su lakūnais ir jų skrydžiu, niekur nerodyta nuo 1935 metų.

Sekmadienį vyks mišios lietuvių katalikų ir liuteronų bažnyčiose, paradas prie Dariaus-Girėno paminklo Marquette Parke, dalyvaujant visoms organizacijoms, vaikų padėjimo ceremonija prie paminklo, pietūs Dariaus-Girėno salėje. Tikimasi, kad dalyvaus aukšti pareigūnai.

Be to komitetas nusprendė:

1) išleisti leidinį, kuriame būtų minėjimo programa, transatlantinio skrydžio istorija, lakūnų biografijos, minėjimo dalyvaujančių organizacijų sąrašas, aukotojų sąrašas ir t.t.;

2) sukurti memorialinį medalį, 60 mm diametro, nukaltą iš įvairių metalų;

3) sukurti filmą apie Dariaus ir Girėno gyvenimą Amerikoje ir jų pasirošimą skrydžiui. Bus nufilmuotos su lakūnais susijusios vietos, panaudota Balzeco muziejuje išlikusi autentiška filmuota medžiaga.

Šių planų įgyvendinimas turėtų būti kiekvieno Amerikos lietuvių pareiga. Komitetas negalės to padaryti be Jūsų paramos. Komitetas neturi pinigų netgi pradėti šį darbą. Leidinys, medalis, video, paroda, memorialinė lenta, popierius, pašto išlaidos turės būti padengtos Jūsų aukomis.

Dariaus - Girėno komiteto vardu yra atidaryta sąskaita banke. Jau priimamos aukos. Norėdami paaukoti mūsų didvyrių paminėjimui, rašykite čekius Darius-Girėnas Commemoration Fund ir siųskite Valentinui Ramoniui, c/o Balzecos Museum, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Jūsų ar Jūsų organizacijos vardas bus įtrauktas į iškilmingą leidinį. Tikrai jausitės patenkinti, galėdami tiesiogiai dalyvauti šiame išskirtiniame įvykyje.

1993 m. balandis.

Valentinas Ramonis,
pirmininkas
Liucija Krutulienė,
sekretorė

Clevelando skautija meldėsi Dievo Motinos bažnyčioje kovo 28 d., prieš Kaziuko mugės atidarymą. Iš k.: S. I. Civinskienė, s. M. Nasvytienė, vyr. skn. B. Banaitienė, v. s. A. Muliolienė, V. Bulytė ir paukštytės. Vlodo Bacevičiaus nuotr.

Po "Grandinėlės" sukaktuvinio koncerto į sceną buvo iškviesti jos steigėjai Liudas ir Aleksandra Sagiai. Iš k.: P. Stungys, A. Sagienė, L. Biliūnas, A. Bulytė, L. Sagys, H. Macevičiūtė. Vlodo Bacevičiaus nuotr.

"PRISVILUSIO" LITO PASLAPTYS

Lietuvos dienraštis "Respublika", praeidamas lito tema, balandžio 16 d. atspausdino sutartį, pasirašytą iš vienos pusės Lietuvos banko ir Lietuvos vyriausybės bei iš kitos pusės - JAV banknotų korporacijos (tarptautinio skyriaus).

Sutartį, datuotą 1990 m. gruodžio 19 d., sudaro 18-ka punktų, kurių svarbiausias, paaiškėjus atspausdintų litų nekobybiškumui, yra "arbitražas".

Tačiau kiekvienas nustebtų, išgirdęs, kad pagrindinis ginčų sprendimo būdą apibrėžiantis sąskaitos skamba sekančiai: "kilus ginčui dėl šios sutarties, abi pusės turi galimybių dėti visas pastangas spręsti šį ginčą". Kas, kaip, kada, kur, kiek - nė vienas klausimas neatsakytas. Todėl visai korektiškai atrodo JAV korporacijos direktoriaus noras suieškoti pateisinamus dokumentus, o ne perspausdinti litus kokybiškai tinkamoje spaustuvėje.

Ekspertai, tyrę litų kokybę, teigia, jog Lietuvos Bankas turėjo teisę nepriimti 30-50% banknotų - taigi kodėl jie buvo priimti? Atsakant į šį klausimą, vėl reiktų prisiminti miglotą sąskaitos punktą "arbitražas".

Dar daugiau klausimų iškyla, pamačius Lietuvos dabartinės ir buvusių vyriausybės reakciją į

paskelbtuosius dokumentus. Kaip ir iki šiol nesiekiami aiškinti, kas kaltas, kad buvo priimti brokuoti litai ir tuo padarytas virš \$3 milijonų nuostolis Lietuvos valiutiniam išdui, o imta intensyviai ieškoti to, kas perdavė "slaptuosius" dokumentus laikraščiu.

Dabartinis opozicijos lyderis V. Landsbergis balandžio 19 d. pavirtino balandžio 18 d. skelbtą ekspremjerą G. Vagnoriaus informaciją, kad prie litų gamybos yra prikišusios nagus Rusijos specialiosios tarnybos; tie faktai prokuratūrai žinomi. Dar viena miglota dėmė, aiškiai turinti kažkokius ryšius su ne taip miglotais žmonėmis, netgi labai konkrečiais žmonėmis, kurių parašai ant priėmimo aktų ir kitų dokumentų, tikriausiai, dar nėra dingę.

Buvęs Lietuvos banko valdybos pirmininkas V. Baldišis pareiškė, kad "litai tinkami vartojimui", t. y. netiesia, kad jie yra brokuoti. Jis vienas stoja prieš įsisukusią įvairių nepriklausomų ekspertų išvadų karuselę, kuri sukasi į labai nepalankią ekspirmininkui pusę. Tačiau Baldišis turi ir užtarėjų, pavyzdžiui, dabartinį Seimo narį, eksvicepremjerą R. Ozolą. Jis pasipiktinęs, kad ant jo mestas kriminalinis šešėlis, bei pasakė tikis ir V. Baldišio padorumu.

Dabartinėje vyriausybėje taip

pat įvyko įdomių sudėjimų. Premjeras A. Šleževičius pasikvietė generalinį prokurorą A. Paulauską, kad tasai paaiškintų, kokiū būdu dokumentas pakliuvo į "Respubliką". Teismo ekspertizės instituto direktorius P. Z. Pošūnas apkaltino Paulauską, kad jo kolegos perdavė informaciją. Generalinis prokuroras gynėsi ir prašė pateikti įrodymus. Galų gale taikus sprendimas: aptarti klausimai, ar paskleista valstybinė paslaptis paskatins pinigų padirbinėtojus atsirauti rankoves?

Taigi prokuratūros pastangos nukreiptos ne į valstybinių nusikaltėlių, kurie priėmė brokuotus litus paiešką, o į "valstybinių nusikaltėlių", kurie atskleidė "valstybinę paslaptį", paiešką.

Dabar pagalvota, kad litų gamyba - valstybinė paslaptis. O kur buvotė anksčiau, ponai prokurorai? Kur pareigūnų parašai, kad jie saugos valstybinę paslaptį. Nėra. Taigi ta paslaptis, kaip ją bevardintumėte, nėra valstybinė.

Sunku šiandien atsakyti, kiek ir kas uždirbo iš visos šios operacijos. Matomas kriminalinis šio reikalo pamatas nuo sutarties iki litų priėmimo, turint omeny visas miglotas dėmes, verčia klausiti: kam tai naudinga? Tik nežinia ką klausiti ir vargu ar kas nors kada nors atsakys... A. J.

TALKON JAUNIESIEMS ATEITININKAMS

Šiandien vėl atbunda mūsų tėvynė. Tačiau ją gaubia sunkūs darbai ir rūpesčiai. Pusišimt metų komunistinėje "tvarkoje" paveikė ir mūsų tautiečių dorovę. Dabar jau jaučiamas atsinaujinimas, sveikos sąžinės atstatymas — mes tose pastangose aiškiai matome ateitininkų principų pritaikymą kasdieniniame gyvenime.

Jau pradėtas vasaros stovyklų darbas, kuris tiek daug prisideda prie jaunų širdžių suartinimo su Kristumi. Šiomet Lietuvos Ateitininkų Federacija gavo Berčiūnų vasarvietę, netoli Panevėžio. Tai tik vienas iš pragiedrulių. Ir kitose vietovėse, kur galės susirinkti jaunieji ateitininkai/ės, reikia labai daug paruošiamosios tautos, — nuo kanalizacijos įvedimo iki valgyklos atstatymo, kad stovyklautojams nereikėtų po tris kartus dienoje vaikščioti ištaisus kilometrus. Berčiūnuose norima atstatyti ir komunistinio

režimo susprogdintą bažnytelę.

Kaip matote, tai vien Berčiūnų stovyklavietei reikia daug talkos. Šiam darbui vadovauja kun. Rimas Gudelis, mums gerai pažįstamas, nes mūsų tarpe praleido ilgesnį laiką, kai lankėsi JAV praėjusiais metais. Šiuo metu jis Lietuvos Ateitininkų Federacijos vicepirmininkas ir Berčiūnų stovyklos kapelionas.

Tai tik viena iniciatyvų. Panašūs darbai laukia talkos kitose stovyklavietėse bei Ateitininkų Rūmuose Kaune, kuriuos irgi tikimasi atgauti. Darbams talka jau renkama, bet trūksta lėšų. Jų tikrai labai trūksta. Ir čia natūraliai krypsta žvilgsnis į mus, užjūriuose įsikūrusius ateitininkus.

Daug kas į mus kreipiasi — giminės, nauji draugai/pažįstami iš tėvynės. Prašymams lyg ir galo nėra. O tačiau gerai žinome, kiek svarbūs tokie jaunimo ugdymo darbai. Gi be mūsų konk-

rečios paramos bus beveik neįmanoma įgyvendinti tuos taurius pasiryžimus — sukurti naujas dainavas ir neringas tėvynėje. Todėl kviečiame Jus visus talkon.

Kreipiamės į Jus kaip individus, bendros idėjos siekėjai — nebėra laiko laukti, kol darbas apkrautos vadovybės pradės prašyti aukų. Vasara jau čia pat, ir todėl nuoširdžiai kviečiame Jus talkon — su šimtinėmis, dešimtinėmis, doleriais ir net centais.

Tenelieka nei vieno, kuris šios iniciatyvos ratan neįsijungtų — bus tokie iniciatyvų ir daugiau, bet dabar reikia jungtis į šią konkrečią akciją. Džiugu mums pranešti, kad yra gautas vienos šeimos raginimas šią akciją pradėti dabar ir pažadas mūsų aukas padvigubinti. Tad siųskite savo aukas Jaunučių Ateitininkų Sąjungos išdininkei Nijolei Lapšienei, 4170 Echo Rd., Bloomfield Hills, MI, 48302; čekius

PASAULIO LIETUVIŲ JUBILIEJINEI DAINŲ ŠVENTEI ARTĖJANT

Daugiau kaip pusę šimtmečio Lietuvoje ir išeivijoje puoselėjome dainų ir šokių švenčių tradicijas, savo vaikams ir anūkam perduodami brangų lietuviškumo jausmą, meilę Tėvynei Lietuvai, tautos kultūrai, kuri mus išskirdavo iš margaspalvės kitų tautybių visumos. Išeivijoje buvo surengtos 9 šokių ir 7 dainų šventės, kurios, be abejo, turėjo įtakos ir tam, kad iš Lietuvos tautinės atminties neišblėstų laisvos dvasios, laisvos kūrybinės raiškos pojūtis.

1994 m. Lietuvoje bus švenčiama jubiliejinė dainų šventė. Šį kartą ji bus viena visų Pasaulio Lietuvių dainų šventė.

Visas šios šventės iškilmingas atidarymas planuojamas Kaune prie Laisvės paminklo ir Nežinomojo kareivio kapo 1994 liepos 8 d. Po oficialaus atidarymo būtų visų dalyvių eitynės į Dainų slėnį, kur prasidėtų "Pirmoji dainų diena". Po šventinio koncerto Kaune, visi išvyktų į Vilnių. Tuo metu Vilniuje (liepos 8 d.) senamiesčio kiemuose ir aikštėse vyktų Folkloro vakaras, apie 19 val. vakaro visi dalyviai rinktųsi bendros vakaronės Kalnų par-

rašyti Lithuanian Youth Federation Ateitis. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

Tiek daug aukų sudėję bendrų darbų pynėn, dabar atkreipkime dėmesį ir geraširdiškumą mūsų pačių organizacinės veiklos reikalui. Pirmoji jaunučių stovykla prasideda birželio 19 d. — tad laiko nedaug, o darbų begalės, ir be išteklių nebus galima įgyvendinti tų siekių, kurie prasmingai padėtų jaunųjų lietuvių krikščioniškam ugdymui. Atverkime savo širdis ir pinigines. Ir neužmirškime, kad šį kartą mūsų auka bus padvigubinta.

Birutė Bublienė
Petras Kisielius
Vytautas P. Vyntantas

ke. Čia būtų sulaukta iš Kauno atvežtoji dainų šventės ugnis ir vėliava.

Liepos 9 d. pavadinta "Šokių diena". Planuojami du koncertai "Žalgirio" stadione. Visi išeivijos šokių kolektyvai, be bendros šokių programos, turės galimybę pasirodyti ir atskiroje dalyje "Tėviškės pastogėje", kurios programą sudarys ir šokius parinks išeivijos šokių kolektyvų meno vadovė Rita Karasiejienė. Visi Lietuvos šokėjai, tuo metu būdami aikštėje, pritartų išeivijos šokėjams, atlikdami pritaikytus judesius.

Išeivijos šokių kolektyvų dalyvavimas šventėje tuo neturėtų apsiriboti. Visi kviečiami įsijungti į bendrą šventės šokių repertuaro atlikimą. Veteranus kviečia dalyvauti šokant "Agonėlė". Ją atliktų pirmųjų švenčių šokėjai, baletmeisteriai, visi, kurie prisidėjo prie lietuviško šokio išlaikymo ir puoselėjimo Lietuvoje ir išeivijoje.

Visiems Lietuvos ir išeivijos jaunimo šokių kolektyvams yra paskirtos trys repertuaro dalys: "Kaip agonėlė sėjo", "Amžių vėjai", "Subatvakaris". Išeivijos šokių meno vadovė Karasiejienė netrukus praneš, kokioje dalyje planuoja išeivijos jaunimo šokių kolektyvų pasirodymą.

Liepos 10-oji prasidėtų iškilmingomis mišiomis Vilniaus Arkikatedroje. Po to būtų eitynės iš Katedros aikštės į Vingio parką. Taip planuojama pradėti "Antrąją dainų dieną". Programą atliktų stipriausieji Lietuvos chorai, suskirstyti į vaikų, moterų, vyrų, mišrių chorų kategorijas. Pabaigoje visi (įskaitant ir išeivijos chorų) dainuotų jungtiniame chore, kurio repertuaras beveik visiems išeivijos chorams puikiai žinomas: J. Naujalio — "Lietuva brangi", Č. Sasnausko "Kur bėga Šešupė", J. Stroliaus

— "Parveski, Viešpatie", S. Šimkaus — "Lietuviais esame mes gimę", L. Abariaus — "Leiskit į Tėvynę".

Kaip matome dėl repertuaro sunkumo išeivijos chorams nereikėtų per daug būgštauti. Dainų dienoje yra skirta 24-30 min. laiko tarpas vien išeivijos chorų pasirodymui. Išeivijos chorų meno vadovė Dalia Viskontienė, turinti puikią praktiką ir žinanti mūsų chorų pajėgumą, ruošia šios dalies programos repertuarą. Netrukus turėtume Jus apie tai smulkiau informuoti, o šiuo metu jau yra žinoma, kad visi išeivijos chorai turės progos ir garbės pirmą kartą Pasaulio Lietuvių dainų šventėje atlikti naują išeivijos kompozitoriaus Jono Govėdo kūrinį, poeto B. Brazdžionio žodžiais, "Viešpaties pasaulis". Šio kūrinio mecenatas yra Kanados Lietuvių Bendruomenė, kuri investuoja pinigus ne tik į pavienių asmenų kūrybinius pasiekimus, bet visada remia visų kultūrinių grupių, vienietų, švietimo įstaigų darbą.

Visą išeivijos organizacinį ir meninį darbą, ruošiantis neeilinei 1994 m. Pasaulio Lietuvių dainų šventei, koordinuoja Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, kurios pirmininkas Bronius Nainys ir vicepirmininkė kultūros reikalams Vitalija Vasaitienė turi patirties šioje srityje.

Didžiukimės gimę lietuviams, didžiukimės savo tauta, išlaikiusia gilią tradicijas, ir nors trumpam planuokime sugrįžti į kraštą, kur Lietuva, kaip motina, išsiilgusi laukia po visą pasaulį išsiklaidžiusių savo vaikų.

Organizacinis komitetas

— Vilniaus Kalvarijų turgavietėje, mėsos paviljone, policija sulaukė devynmetį kišeninį Robertą Strebeką iš Vilniaus. Kiek ištraukęs piniginių, jis atsakyti negalėjo, nes tiek daug skaičiuoti išmokęs. Pasak vagišiaus, jo mokytojas — patėvis, kuris taip pat tuo verčiasi.

PREL. JULIAUS MACIEJAUSKO PALAIKAI IŠ LOS ANGELES, CA, PERLAIDOJAMI ŠVĖKŠNOJE

Prie Ramiojo Vandenyno, tolimoje Californijoje, Los Angeles mieste, tvirta lietuviška kolonija stebina ne vieną, kai daug kur lietuviai išsisklaido, lietuviškos parapijos ir bažnyčios bei visuomenės namai parduodami kitataučiams ar ir visai uždarami. Los Angeles mieste lietuvių telkinys didėja, organizacijos klasė, nes visus čia jungia stipri Šv. Kazimiero parapija.

Ši lietuviška parapija jau minėjo 50 metų veiklos sukaktį. Tikimasi, kad tokių sukaktių bus ir daugiau. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos Los Angeles, CA, mieste oficiali įkūrimo data laikoma 1941 m. birželio 11 d. Jos organizatorius ir įkūrėjas — energingas prel. Julius Maciejuskas (1868 m. liepos 1 d. - 1947 m. gegužės 14 d.).

Prel. Julius Maciejuskas organizaciniams ir administraciniams darbams pasižymėjo jau ir Lietuvoje. Švėkšnoje jis pastatydino didingą bažnyčią, gimnazijos rūmus, kleboniją, parapijos salę ir kitus pastatus.

Švėkšnos parapijos klebono kun. Petro Stuko pageidavimu, prel. Julius Maciejuskas žemiškieji palaikai šių metų gegužės 20 d. išvežami į Lietuvą, kur gegužės 25 d., dalyvaudami Lietuvos kardinolui Vincentui Sladkevičiui ir trims vyskupams, bus perlaidoti Švėkšnos bažnyčios kriptoje. Palaikų pervežimu rūpinasi prel. Jonas A. Kučingis, perėmęs iš parapijos steigėjo ne tik vos gimusių parapiją, bet taip

pat ir energingos pastoracijos ir administravimo pavyzdį bei ištvėrmę. Tik prel. Kučingio dėka Šv. Kazimiero parapija gali didžiuotis esanti tuo, kuo yra.

Gausūs ir dosnūs parapiečiai, vadovaujami dabartinio klebono prel. dr. Algirdo Olšausko, džiaugiasi lietuviška užuovėja ir tęsia tvirtas lietuviškas ir katalikiškas tradicijas.

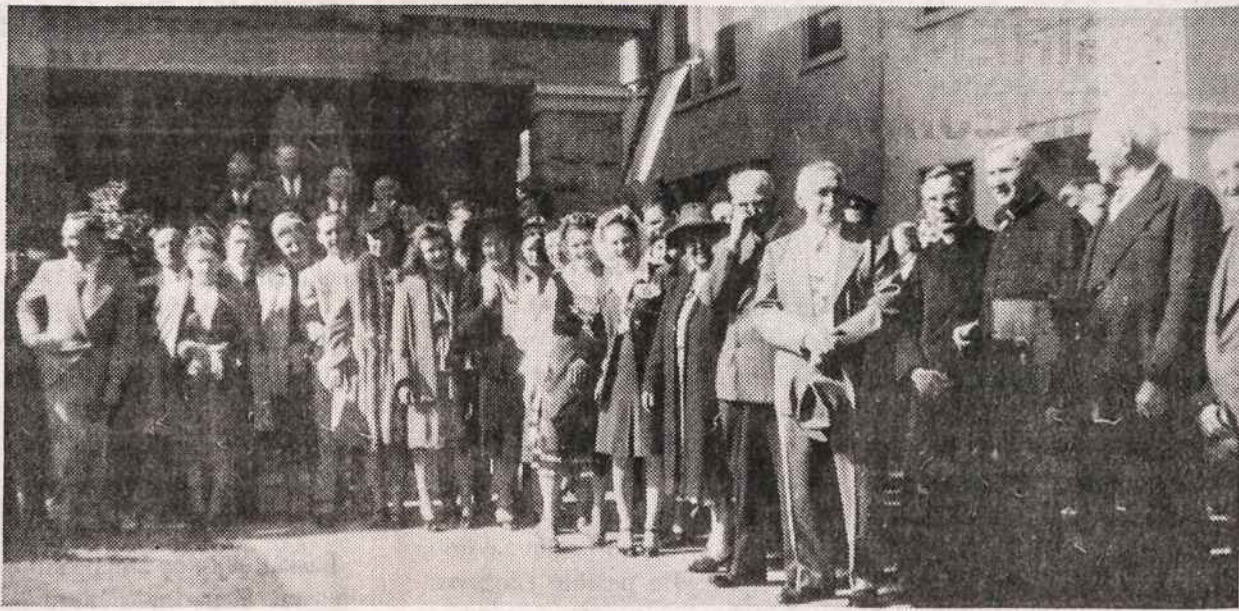
Gegužės 16 d., sekmadienį, 10:30 val. ryto Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje bus aukojamos išlydėjimo mišios. Į bažnyčią bus atgabentas ir karsatas su išvežamais parapijos steigėjo palaikais. Iškilms bus filmuojamos.

— Šventosios vanduo, pumpuojamas Kavarsko siurblynės, gaivina Nevėžį. Siurblinei išlaikyti reikia 40 milijonų talonų. 60% tos sumos turėtų būti iš Respublikos biudžeto, kita — iš Panevėžio ir Kėdainių. Taip siūlo Lietuvos seimo gamtos apsaugos komitetas.

— Dr. Mečislavui Vitkui, Lietuvos microchirurgijos kūrėjui, balandžio 17 d. sukako 70 metų.

— Tailando karalystė yra 77-oji valstybė, su kuriomis Lietuvos Respublika užmezgė arba atkūrė diplomatinis santykius.

— Šiauliuose, Kaštonų alėjoje, ant suoliuko sėdėjo berniukas. Kadangi jis buvo bronzinis, balandžio 16 naktį buvo pagrobtas.

Prel. Julius Maciejuskas (trečias iš dešinės) su nauju vikaru kun. Jonu Kučingiu pirmą sekmadienį po atvykimo į Los Angeles 1946 m., prie pirmosios lietuvių bažnytelės — Third Avenue.

Žurnalo "Logos" redaktorė Marija Stončienė (antra iš kairės), iš Lietuvos atvykusi į Los Angeles, su Lietuvos katalikiškos spaudos Amerikoje mecenatais: kairėje — pramonininkas Raymondas Ambraziūnas, kuris finansuoja iš lotynų kalbos išverstą IV amžiaus pradžioje parašyto vyskupo Eusebijaus veikalą "Historia Ecclesiastica" išleidimą, ir prel. Jonas Kučingis, kuris finansuoja "Logos" žurnalo Popiežiaus vizitui Lietuvoje skirtą numerį; šalia Marijos Stončienės — Raymondo mama Eugenija Ambraziūnienė.

LB NEW YORKO APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

JAV Lietuvių Bendruomenės įstatai reikalauja, kad apygardos valdyba vieną kartą metuose susauktų jai priklausančių apylinkių suvažiavimą, kuriame dalyvauja: apygardos valdyba, apygardos kontrolės komisija, apylinkių pirmininkai, jų valdybų nariai ir apylinkių išrinkti atstovai po vieną nuo 50 apylinkės narių, dalyvavusių paskutiniuose LB Tarybos rinkimuose.

Toks LB New Yorko apygardos suvažiavimas įvyko balandžio 24 d., šeštadienį, Kultūros Židinyje.

Suvažiavimas vyko Kultūros Židinio mažojoje salėje, kuri tai progai buvo papuošta vytimi, tautinėmis juostomis, lietuviškomis vėliavėlėmis. 9:30 v.r. registraciją pravedė apygardos sekretorė Malvina Klivečkienė. Ramutė Česnavičienė suorganizavo pradžioje lengvus užkandžius.

Dalyvavusios apylinkės

Suvažiavime dalyvavo šios apylinkės: Bushwicko, Great Necko, Manhattano, Queens.

Apygardos pirmininkas Kęstutis Miklas pirmiausia prisiminė mirusius veiklius bendruomenininkus: Vaclovą Butkį,

Kazimierą Bačauską, Vincą Padvarių, aktorį Juozą Boley-Bulevičių, kuris apygardai paliko \$1000. Jų prisiminimas pagerbtas tylos ir susikaupimo minutė.

Invokaciją sukalbėjo Tėvas Pranciškus Giedgaudas, OFM. Praeitą suvažiavimo protokolą perskaitė apygardos sekretorė Malvina Klivečkienė.

Apygardos pranešimas

Pirmininkas padarė platų veiklos pranešimą. Apygardos valdyba turėjo 15 posėdžių, surengė kalėdinį pobūvį, Aukščiausiosios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio sutikimą ir jo pranešimą visuomenei, vadovavo Vasario 16-tos minėjimui, buvusio ministerio pirmininko Aleksandro Abišalos sutikimą. Pats pirmininkas dalyvavo įvairiuose posėdžiuose, suvažiavimuose.

Iždininkas Linas Šidlauskas pranešė apie išdo stovį. Šiuo metu apygarda banke laiko per \$5,000. Kontrolės komisijos atstovas Kostas Norvila paskaitė revizijos komisijos protokolą, pagal kurį viskas rasta tvarkoje.

Apylinkių pranešimai

Brooklyno 1-mosios apylinkės

atstovo nebuvo. Ilgiau kalbėta, ar verta šią apylinkę dar laikyti, nes ji nerodo jokios veiklos.

Bushwicko apylinkės pranešimą padarė jos pirmininkas Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM. Ir ši apylinkė esanti lyg ir fiktyvi. Ją sudaro vienuolyno žmonės, spaustuvės, "Darbininko" redakcijos tarnautojai, Lietuvių Religinės Šalpos žmonės ir dar vienas kitas artimas kaimynas. Apylinkė susirinkimų nedaro, tik organizuoti dalyvauja rinkimuose. Valdyba 100% sumoka nario mokesčių.

Toliau Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, kalbėjo apie pranciškonų padėtį, esą prarasta daug darbo jėgos. Stengiamasi veiklą perkelti į Lietuvą, kur yra suorganizuotas gražus pranciškonų vienuolių būrys. Kretingoje yra jų centras. Ten veikia ir pranciškonų gimnazija, turinti 800 mokinių. Atidaroma akademija mergaitėms, kurios bus rengiamos religijos mokytojos. Atgauta Kauno Vytauto Didžiojo bažnyčia. Vilniuje nuncijonas sekretoriumi yra pranciškonas. Kennebunkporte yra iš Lietuvos atvykę apie 10 jaunų pranciškonų, kurie čia atlieka noviciatą.

Prel. Julius Maciejuskas, pirmasis Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas, nuo parapijos įkūrimo 1941 m. birželio 11 d. iki perdavimo savo įpėdiniui kun. Jonui Kučinskui 1947 m. balandžio 11 d.

Jie grįš į Lietuvą, ir iš ten atvyks naujų.

Great Neck apylinkės pirmininkas Vytautas Žukas pranešė, kad apylinkė yra labai sumažėjusi, tik 20 narių susimoka nario mokesčių. Kukliai paminima ir Lietuvos nepriklausomybės šventė. Su pirmininku iš tos apylinkės dar dalyvavo Petras Povilaitis ir Ona Miklienė.

Manhattano apylinkės pirmininkė Laima Šileikytė-Hood į padėtį žiūrėjo optimistiškai. Manhattane gyvena per 200 lietuvių, apylinkės veikloje dalyvauja apie 120. Valdyba Aušros Vartų parapijos salėje kas mėnesį surengia kokį nors renginį. Praeitais metais buvo Joninių vakaras, Lietuvos žurnalistas Zitos Čespaite pranešimas apie politinę padėtį tėvyneje, poetas Aidas Macėnas skaitė savo eiles, buvo meno, tapybos, fotografijos, skulptūros parodos, margučių marginimo demonstravimas, gegužės mėnesį bus dainų vakaras. Į veiklą įsijungia ir iš Lietuvos atvykusieji.

Gegužės 16 d. šaukiamas šios apylinkės visuotinis susirinkimas.

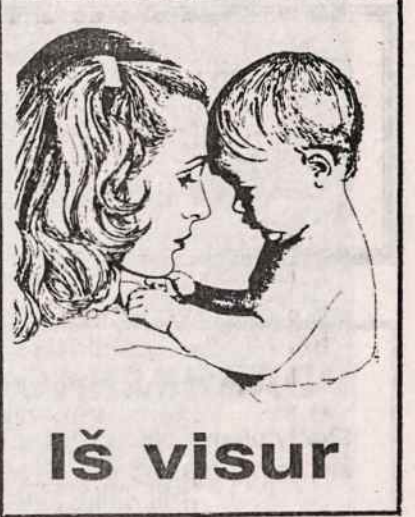
Diskusijos

Kelta įvairių klausimų, sumanymų. Svarbiausi klausimai buvo dėl apylinkių perorganizavimo ir nario mokesčio.

Kalbėta, kad Brooklyno pirmąją apylinkę reikia prijungti prie Queens apylinkės, nes ji pati nepajėgia suorganizuoti jo-

Su ja dar dalyvavo Juozas

(nukelta į 7 psl.)

Iš visur

— Dr. Stasys Bačkis, buvęs ilgametis Lietuvos Diplomatinijos šefas, paskutiniu metu gyvenęs Paryžiuje, gegužės 1 d. su žmona Ona nuolatiniam apsigyvenimui sugrįžo į Lietuvą.

— Vytautas Čekanauskas, lig šiol darbavęs Lietuvos garbės konsulu Los Angeles, CA, neoficialiai gautomis žiniomis, esą paskirtas Lietuvos ambasadorium Washington. Ambasadorius Stasys Lozoraitis išvyksta į Italiją, kur jis bus Lietuvos ambasadorium.

— T. Šernui, vieninteliam likusiam gyvam Medininkų tragedijos liudininkui, balandžio 21 d. prezidentas Algirdas Brazauskas įteikė 1-ojo laipsnio Vyčio Kryžiaus ordiną.

— Amerikos Lietuvių Taryba, ryšium su prezidento Clintono paskelbtu ketinimu nutraukti fondus Voice of America, Radio Free Europe / Radio Liberty laidoms, pasiuntė jam laišką, prašydama leisti joms toliau egzistuoti. Pabrėžiama, kad būtina ir toliau tęsti jų darbą, nes jis yra labai reikšmingas demokratijai atsigauti anksčiau buvusiose komunistų okupuotose teritorijose. Laišką pasirašė ALTO pirmininkas Grožvydas Lazauskas ir vicepirmininkas informacijos reikalams Vytautas Bildešas.

— Jungtinio Baltijos komiteto pastangomis senatorius Dennis DeConcini ir Kongreso atstovas Stony Hoyer sutiko praversti JAV Kongrese rezoliuciją, kuri reikalauja Rusijos dalinių išvedimo iš visų Baltijos valstybių nustatytu laiku. Kad šios rezolucijos priėmimas būtų paspartintas, Amerikos pabaltiečiai raginami rašyti laiškus savo kongresmanams bei senatoriams ir prašyti, kad jie paremtų šios rezolucijos priėmimą Kongrese.

— Verslo informacijos centre, Kaune, balandžio 19 d. atidaryta paroda "ECO biznis-93". Jos šūkis: "Saugote aplinką šiandien — laimite rytoj".

— Lietuvos vyriausybė nutarė panaikinti Valstybinę ekonominę ir komercinę televizijos laidų direkciją, kuri 1990 m. pabaigoje buvo reorganizuota į ne pelno siekiančią organizaciją "Informacija Lietuvai" (TV-26). Tarp jos steigėjų yra valstybė, privatus asmuo K. Makaitis, JAV Lietuvių Bendruomenė ir Kanados Lietuvių Bendruomenė. Turtas perduodama valstybinei televizijai.

— Leonas Baltrūnas, krepšinio čempionas, 79 metų amžiaus, balandžio 21 d. mirė Australijoje. Brandžiausi jo metai buvo Lietuvoje, tačiau jis plačiai reikšėsi lietuvių sporto veikloje Vokietijoje, o vėliau ir Australijoje.

— Baltimorės LB apylinkė kartu su gražiais linkėjimais per valdybos iždininką Juozą Saurusaitį "Darbininkui" stiprinti atsiuntė \$50. Nuširdžiai dėkojame.

— Giminės iš Lietuvos ieško Stepono ir Magdalenos Mikočionių, gyvenusių 192 Berwick Ave., Fairfield, CT, arba jų vaikų. Jie patys arba ką nors žinančiųjų apie mirusius asmenis, prašomi pranešti "Darbininko" administracijai telef. 718 827-1350.

LB New Yorko apygardos pirm. Kęstutis K. Miklas atidaro balandžio 24 d. įvykusį NY apygardos suvažiavimą. Prezidiume apygardos valdyba. Iš kairės: narys visuomeniniams reikalams Raimundas Šližys, ūkio reikalams Vincas Blažaitis, vicepirm. informacijos ir kultūros reikalams Paulius Jurkus, iždininkas Linas Šidlauskas ir sekretorė Malvina Klivečkienė. T. Pranciškus Giedgaudas, OFM, nuotr.

Pasveikinkite savo draugus ir artimuosius
gimtadienio ar jubiliejaus proga
Darbininko laikraštyje.

DARBININKO SKAITYTOJAM

Skaitytojams palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis įremitas lapelis. Prašome jį išsikirpti, užpildyti ir drauge su čekiu pasiųsti adresu:

DARBININKAS

341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

- Prašau pratęsti prenumeratą 1993 metams\$30.00
 Atsilyginu už 1992 metus \$20.00
 Atsilyginu už 1991 metus \$20.00

Vardas ir pavardė

Adresas

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Aukoju spaudai stiprinti \$.....

Viso \$.....

DANIJOS TELEFONŲ FIRMA LIETUVOJE

Danijos tarptautinė telekomunikacijų korporacija "Ericsson" Vilniuje steigia savo atstovybę. Kovo 25 d. Danijos ambasadoje Vilniuje vyko spaudos konferencija, ir apie tai pranešė pats firmos direktorius Kaj Juul-Pedersen.

Jis ir kiti šios firmos atstovai surengė dviejų dienų seminarą Lietuvos ryšių ir informacijos ministerijoje. Svečiai iš Danijos supažindino lietuvius su gaminama įranga, darbo organizavimo principais. Jie pasiūlė Lietuvos ryšininkams aparatūrą ir programinę įrangą, kuri padėtų plėtoti bei sumoderninti telefonų ryšių sistemą.

Ši "Ericsson" firma prieš 74 metus Lietuvai atsiuntė pirmuosius telefono aparatus. Dabar tos firmos prezidentas pasakė, kad jie norėtų į Lietuvą sugrįžti su nepalyginti modernesnia įranga. "Ericsson" atstovybė Lietuvoje turėtų pradėti veikti šią vasarą.

Lietuvos ryšių ir informacijos ministerio Gintaro Žintelio nuomone, Lietuva ir Danija turinti daug galimybių bendradarbiau-

ti. Kartu su Danijos firmomis tiesiamas optinio pluošto kabelis, rengiamas alternatyvinis Kauno telefono tinklo projektas, kuriam ši danų firmą tikriausiai pateiks aparatūrą.

Ryšių ministras pabrėžė, kad šis atstovybės atidarymas palengvins bendradarbiavimą. Ateityje Vilniuje gali būti įkurtas ryšinių apmokymo centras.

-o-

Paskaitės tokia žinia, taip ir susimąstai. Kur dingo Lietuvos telefono specialistai? Buvo skelbiama, kad Lietuvoje pagamina geriausius telefono aparatus ir juos net eksportuoja. Nejaugi taip Lietuvos telefonų gamyba yra atsilikusi, kad visa reikia importuoti iš Danijos. Tokie importai pareikalautų nemažai pinigų, kuriuos reikės išvežti į svetimą kraštą. Ar negalima pritaikyti seno Lietuvos ūkininko "gaspadoriško" recepto: "Geriau su mažesniu įrengimu apseiti, kad tik nereikėtų įvežti iš kitur. Padirbėkime, pasigaminsime mes patys".

Lengva importuoti, lengva pasirašinėti sutartis, bet sunku pasikui metų metais mokėti. Kaunas juk turėjo tokią sutartį su belgu viena bendrove. Belgai Kaune buvo pastatę elektrinę ir paskui metų metais kėlė kainas ir krovė sau pinigus, o lietuviai darbininkėliai turėjo spaudis ir taupyti, kad galėtų apšviesti savo namus.

Turime tiek mokytojų žmonių, tiek visokių specialistų, negi taip ir įklimpsime į ilgamečius išsimokėjimus. Mokykimės taupumo ir apsukrumo ne iš sovietų ir jų palikuonių, bet iš tų bendrovių, tų Vakarų kraštų, kurie moka tokius reikalus gerai tvarkyti.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77 - 01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

— "Lietuva ir pasaulis" laida, turinti aukščiausią reitingą pagal žiūrovų apklausą, balandžio 17 d. per Lietuvos TV parodyta paskutinį kartą. Č. Iškauskas, mėgstamiausios laidos autorius ir vėdėjas, apie priežastis pareiškė trumpai: "taip jau lemta". Tačiau šito likimo kūrėjai turi vardus: L. Tapinas, generalinis LTV direktorius, ir jį išrinkusi LDDP. Taigi, Lietuvos televizija ir toliau "depolitizuojama" — diegiama viena "tiesa", vienas požiūris.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius siūlo apdraudus planus. Susivienijimas savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant mortgicijų.

Norį įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, 71-73 So. Washington Street, Wilkes-Barre, PA 18701. Didžiojo New Yorko lietuviai kreipkitės į Susivienijimo direktorių Joną A. Vainių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847-2686.

MODERN, TOTAL HIP AND KNEE JOINT REPLACEMENTS ARE NOW BEING PERFORMED IN THE BALTIC STATES IN CENTERS THAT ARE OFFERING SERVICES OF SURGEONS THAT HAVE BEEN TRAINED IN THE U.S.

RIGA-AMERICAN, LTD. OF WATERBURY, CONNECTICUT, IS IN A POSITION TO GUARANTEE THE DELIVERY OF TOTAL HIP AND KNEE SURGERY IN LATVIA, ESTONIA AND LITHUANIA.

PAYMENT FOR THE SURGERY CAN BE MADE EITHER IN THE U.S. OR IN THE INDIVIDUAL REPUBLIC.

ADDITIONAL INFORMATION IS AVAILABLE (IN ENGLISH) BY CALLING 203 - 757 - 5052 OR BY MAIL TO 1201 WEST MAIN STREET, WATERBURY, CT 06708 U.S.A.

LIETUVIŠKA KOMPANIJA IŠ CHICAGO

atlanta IMPORT EXPORT

Trumpiausias kelias į Lietuvą

SIUNTINIAI | LIETUVA

SIUNTINIAI PRISTATOMI | NAMUS

NEW YORKE, KREIPKITEŠ Į MŪSŲ ATSTOVĄ

TEL. (718) 441-4414

85 - 17 101 ST.

Richmond Hill, NY 11418

IŠ TOLIAU, SKAMBINKITE NEMOKAMU TEL.

1-800-775-SEND

IŠ CHICAGO, SKAMBINKITE (312) 434-2121

© atlanta IMPORT EXPORT, 1992

Nereikia persėdimų. Kainos žemos.

PRANEŠIMAS:

RYGA!

Nuo:

\$380*

*kelionė į vieną pusę
perkant ten ir atgal

Pradedant š.m. birželio 2 d., kelionės į Rygą ir Baltijos kraštus bus patogesnės ir pigesnės. American Trans Air - vienintelė tiesioginė oro linija iš JAV-bių į Baltijos kraštus.

Niekas negali duoti geresnio pasiūlymo. Žema kaina. Lengva išsiaiškinti; lengva nusipirkti

Latvijos Dainų šventė

Nepamirškite į vasaros planus įtraukti Rygos, kur įvyks Latvijos Dainų Šventė!

American Trans Air patogiausias kelias į Rygą ir Baltijos valstybes.

Jau dabar planuokite savo atostogas ir biznio keliones. Latvija — vartai į Baltijos kraštus! Taip pat galite padaryti rezervacijas savo draugams ir giminėms, kurie nori jus aplankyti.

Patyrimas

American Trans Air turi didelę patirtį, nes per 20 metų aptarnavo milijonus keleivių, skrendančių į visus pasaulio kraštus. Mes puikiai suprantame, ko tikisi keleivis iš tarptautinės oro linijos.

IŠVYKSTAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ IR ŠEŠTADIENĮ IŠ NEW YORK.

AMERICAN TRANS AIR

Bilietus būtina įsigyti iki š.m. birželio 16 d.
Skambinkite ŠIANDIEN ir užsitikrinkite kelionės datas.

1-800-382-5892

Arba kreipkitės į savo kelionių agentą.

Kelionė vieną pusę perkant ten ir atgal. Bilietai galioja nuo birželio 1 d. ir juos reikia įsigyti mažiausiai 21 dieną prieš išskrendant. Lėktuvai kursuoja tik savaitės dienomis, ne savaitgaliais. \$16 išvykimo mokestis, muito ir imigracijos mokesčiai į kainą neįskaityti. Taip pat, bilietai perkant, reikia sumokėti \$10 apsaugai, \$3 patarnavimams, \$1.45 agrikultūrai.

IT'S EASY TO BANK BY MAIL.

The South Boston Savings Bank's famous postage paid both ways bank by mail plan is easy, convenient and sensible.

When the bank receives your savings or checking account transaction it's processed and mailed back to you the same day. Thousands of our customers have enjoyed this free service for years.

When you bank by mail, the South Boston Savings Bank is as close as the nearest mail box.

Open an account today by filling out the coupon below or visiting one of our conveniently located offices.

WE'LL PAY THE POSTAGE BOTH WAYS!

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

Mail check to: South Boston Savings Bank, 450 West Broadway, South Boston, MA 02127 or call 268-2500.

NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____ STATE _____ ZIP _____
AMOUNT ENCLOSED \$ _____
SOCIAL SECURITY NO. _____
DATE OF BIRTH _____
SIGNATURE _____

MAIN OFFICE
450 West Broadway
South Boston
268-2500

WEYMOUTH OFFICE
544 Main St.
337-1050

NEPONSET CIRCLE
740 Gallivan Blvd.
825-9090

NEEDHAM OFFICE
355 Chestnut St.
449-0210

QUINCY OFFICE
690 Adams St.
Lawn Square
479-9660

WEST ROXBURY
1833 Centre St.
323-9000

MEMBER FDIC and DIFM ALL DEPOSITS INSURED IN FULL

NEW YORK CITY OPEROS SUKAKTUVINIS SEZONAS

Metropolitan operai balandžio 30 d. sezoną užbaigus, operos mėgėjams nusiminti nėra reikalo. Šalia Metropolitan (MET) operos Lincoln Centre stovi New York State teatro pastatas, kuriame 50-ji sukaktuvinis sezoną liepos 28 d. pradės New York City opera.

Ji nepretenduoja į pasaulinį garsą, kokio MET yra pasiekusi. Vis dėlto ji yra užsitarnavusi gerą vardą ir tarp kitų Amerikos operų užima toli gražu ne paskutinę vietą. Joje daugumoje dainuoja tik jauni Amerikos dainininkai. Iš jų vėliau, ne vienas ateina į MET operą. Viena tokių — lietuviškos kilmės mezzo sopranas Jane Shaulis. Ji, net 16 metų išdainavusi CITY operoje, dabar jau antri metai sėkmingai reiškiasi MET operoje.

CITY opera atkreipia dėmesį

šiuolaikiniais-moderniais, daugumoje amerikiečių kompozitorių sukurtų operų, pastatymais. Ateinančiame sezone bus pastatytos trys to žanro operos. Tai bus jų pasaulinės premjeros. Viena iš jų, pagal artistės Marilyn Monroe gyvenimą, komp. Ezra Laderman (tekstas — Norman Rosten) — „Marilyn“, kita pagal Brolių Grimų pasaką komp. Lukas Foss (tekstas — Alastair Reid) — „Griffelkin“, ir trečioji — bibline tema sukurta komp. Hugo Weisgall (tekstas — Charles Kondek) — „Esther“.

Klasikiniam tradiciniam operos žanrui atstovaus: „Turandot“, „Madama Butterfly“, „Carmen“, „La Boheme“, „Le Nozze di Figaro“ ir „Tosca“. Taip pat bus ir keturios operetės: „The Student Prince“, „Cinde-

rella“, „The Mikado“ ir „La Rondine“.

Iš viso per ateinantį 16 savaitių sezoną įvyks 97 operų spektakliai. Visi CITY operos pastatymai turi ir užrašus, kas palengvina (ypač operą matant pirmą kartą) geriau orientuotis ir suprasti operos turinį.

Naujovė bus Puccini opera „Madama Butterfly“. Ji bus paruošta pagal savo originalą, ir skirsis nuo tų, kurios dabar statomos visame pasaulyje.

Ta opera originalo formoje buvo pastatyta tik vieną kartą — 1904 metais La Scala operoje. Susilaukus nepalankaus žiūrovų įvertinimo, tolimesnį pastatymai atšaukti, o pats kompozitorius ją pakoregavo. Opera neteko apie tūkstantis taktų. Iš dviejų veiksmų — padarė tris. Parašė žavingą ariją, „Addio fiorito asil“ Pinkertonui, kurios, deja, nebus originalo versijoje.

p. palys

Kun. St. Railos kunigystės 60 metų jubiliejinės mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Prie altoriaus iš k.: prel. Pr. Bulovas, prel. V. Balčiūnas, kun. St. Raila — jubilias, Tėv. L. Andriekus, OFM, Tėv. W. Jaskievich, SJ, kun. B. Kruzas. Liudo Tamošaičio nuotr.

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— Penkiolika lietuvių buvo sutikę JAV belaisvių sovietiniuose gulaguose. Jie tą informaciją pateikė JAV ambasadai Vilniuje, atsiliepdami į jos prašymą, paskelbtą Lietuvos spaudoje. Atsiliepusieji yra visi tremtiniai, kalėjė Sibire, Vorkutoje, Karagandoje ir matę ten amerikiečių belaisvių. Taip pat panašios informacijos gaunama ir Rusijoje. JAV pastaruoju metu suintensyvino rinkimą žinių apie savo karius, dingusius II Pas. karo metais.

— Trylika ažuoliukų, skirtų Medininkų ir Sausio 13-osios aukoms atminti, balandžio 17 d. pasodinta Medininkuose prie pilies, šalia bažnyčios. Savo medelį pasodino ir kalbą pasakė ir prezidentas Algirdas Brazauskas. Iškilmes surengė „Ažuolyno“ bendrija ir Sausio 13-osios draugija. Dalyvavo įvairių žinybų atstovai ir Medininkų mokyklos moksleiviai.

— Vario ir bronzos liga tebesiaučia Lietuvoje. Šiauliuose vogta net Velykų savaitę. Iš kapinių dingo 1,2 m. bronzinis kryžius, neliko sukilėlių paminklą puošusios lentos. Kelis kartus pasikėsinta į Saulės laikrodžio aikštę, šį kartą — į varinius (kiekvienas po 50 kg) skaitmenis — 1236, žyminius garsojo Saulės mūšio datą.

— Kornelijus Platelis nuo balandžio 13 d. atleistas iš Lietuvos Respublikos kultūros ir švietimo ministro pavaduotojo pareigų pagal jo pareiškimą.

— Garbės daktarų diplomus balandžio 14 d. Vilniaus technikos universitetas iškilmingai įteikė Danijos Olbergo universiteto profesoriams — rektoriui Svenui Kasperseniui ir Kajui Borei bei Vokietijos Halės Martyni Liuterio universiteto profesoriumi Peteriui Linartui.

— „Pavasario varpeliai“, Lietuvos teatrų šventė, Kaune prasidėjo balandžio 13 d. Dalyvavo

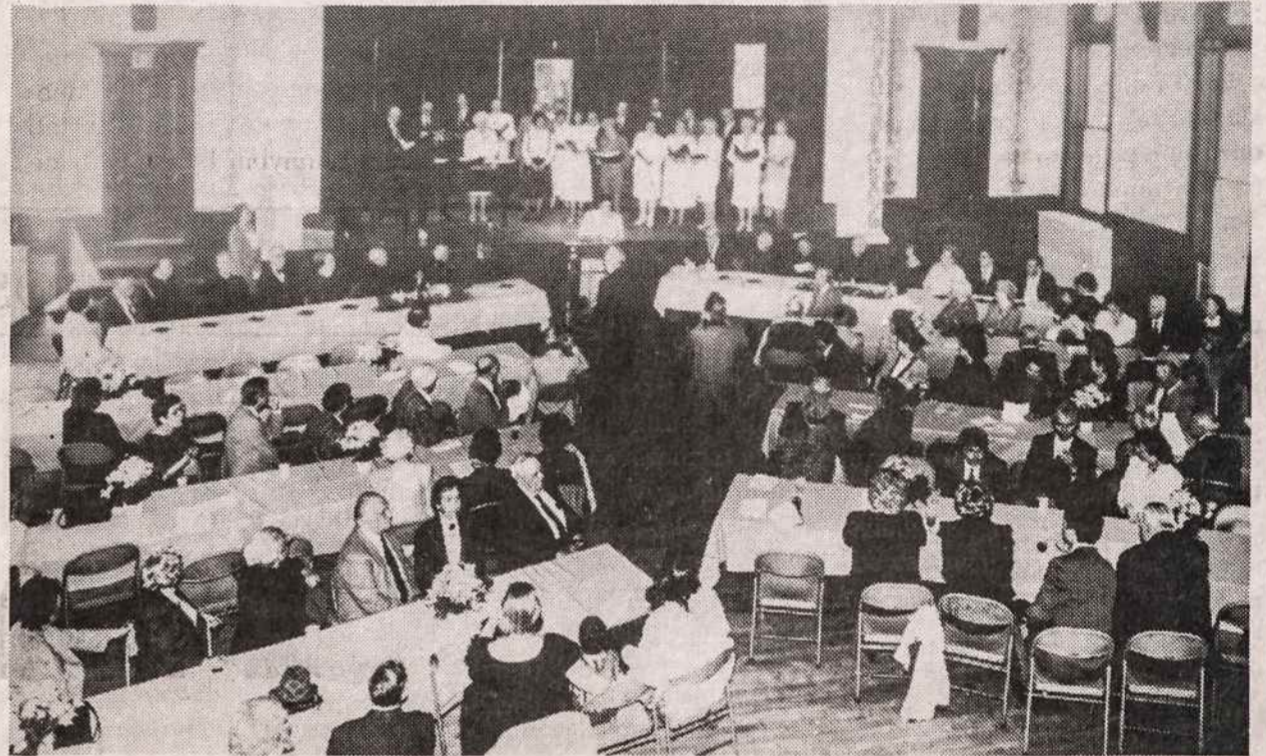
Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Panevėžio miestų teatrai.

— Norvegijos biznio dienos organizuojamos Vilniuje gegužės 7-8 dienomis. Dalyvaua kelios jūros žuvis eksportuojančios firmos, taip pat firmos, tiekiančios stobybines medžiagas, gaminančios alų ir nealkoholinius gėrimus. Firmas domina bendrų įmonių kūrimo Lietuvoje galimybės.

— Lietuvos ir Latvijos prokuratūros susitarė bendradarbiauti, tiriant septynių Lietuvos pasieniečių nužudymą Medininkuose 1991 m. liepos mėnesį. Numatyta, reikalui esant, buvusį Latvijos OMON vadą Sergej Parfonov, dabar esantį kalėjime Latvijoje, atgabenti į Lietuvą apklausi; jis yra vienas pagrindinių įtariamųjų šioje byloje.

— Grupė Lietuvos gynybos, užsienio reikalų ir vidaus reikalų ministerijų darbuotojų balandžio pradžioje lankė apmokymo kursą JAV, kurie buvo skirti kontrolės ir pavojaus situacijoms. Ši programa susideda iš teorinio kurso ir praktinių treniruočių, vadovaujant specialistams iš CIA ir FBI. Lietuvos Policijos departamento vyriausiasis komisaras Petras Liubertas pasakė, kad teorinės žinios, įgautos Amerikoje, bus nepaprastai naudingos jų darbe Lietuvoje. Kaip tvirtino Liubertas, Lietuvoje dar nėra tik politinio terorizmo, o kriminalinis terorizmas — raketos, ginkluotas pasipriešinimas, žmonių pagrobimai — jau labai paplitęs.

— Kaliningrado srities lietuvių kultūros bendrijos antroji konferencija surengta Tilžėje

Kun. St. Railos jubiliejinį pietų bendras vaizdas. Pietūs vyko balandžio 25 d. Apreiškimo parapijos mokyklos didžiojoje salėje. Liudo Tamošaičio nuotr.

LIETUVON KELIAUJANČIŲJŲ DĖMESIUI

Daugelis besiruošiančiųjų keliauti į Lietuvą senu papratimu kreipiasi į Lietuvos Misiją Jungtinėms Tautoms, atsiųsdami vizų anketas ir čekius, išrašytus ambasadoriaus Aniceto Simučio vardu.

Pranešama, kad nuo 1992 gruodžio mėnesio vizas išduoda ir konsulinis patarnavimas atlieka naujai paskirtasis Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke, kuriam korespondencija adresuojama:

Hon. Leonas Kučinskas, Consul General of Lithuania, P. O. Box 7406, FDR Station, New

York, NY 10150

Vizas į Lietuvą taip pat išduoda: Lithuanian Embassy, 2622 16th St., NW, Washington, DC 20009.

Consul General of Lithuania, 3236 N. Sawtooth Ct., Westlake Village, CA 91362.

Consulate General of Lithuania, 6500 So. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629.

Čekius į Washingtoną rašyti: „Lithuanian Embassy“ vardu, kitiems „Consulate General of Lithuania“ vardu.

Lietuvos Misija
Jungtinėms Tautoms

PADĖKA

A.† A.

ONA LIAČAITĖ-APANAVIČIENĖ

mirė š.m. balandžio 9 d. (Didįjį Penktadienį) ark. J. Matulaičio slaugos namuose, Putnam, CT, išgyvenusi 93 metus. Palaidota Nekalto Prasidejimo vienuolyno Dangaus Vartų kapinėse.

Dėkojame kun. R. Krasauskui, prel. V. Balčiūnui ir kun. V. Cukurui, atnašavusiems mišias koplyčioje ir atlikusiems apeigas kapinėse.

Esame dėkingos seselei Teresei už grojimą vargonais ir visoms seselėms, giedojusioms mišių metu koplyčioje ir kapinėse.

Nuoširdi padėka seselei Aloyzai už nuolatinį rūpestį mūsų Mamytės ligos metu, o seselei Olivetai už puikiai paruoštus polaidotuvinius pietus.

Dėkojame laidojimo direktoriui L. J. Bellerose už rūpestingą paskutinį patarnavimą.

Gilame liūdesyje likusios

dukterys Stasė Cibienė ir
Janina Ambraziejenė ir
jų šeimos

LB NEW YORKO APYGARDOS SUAŽIAVIMAS

(atkelta iš 5 psl.)

Kultūros šventė ir premijų įteikimas bus rudenį, spalio ar lapkričio mėnesį. Į sumanymus įsijungė ir Paulius Jurkus, siūlydamas surengti Simano Daukanto 200 metų gimimo sukakties kiosk veiklos. Prie Queens galima būtų prijungti ir Bushwicko apylinkę. Siūlyta praplėsti Great Necko apylinkės ribas, įjungiant visą Long Island.

Ilgai diskutuota, kaip surinkti nario mokesť. Siūlyta įvairių projektų.

Ateities planai

Pirmininkas Miklas pranešė, kad bus minimi birželio trėmimai. Dariaus Girėno skrydis bus paminėtas rudens pradžioje, greičiausia rugsėjo 8-osios riboje. Minėti liepos mėnesį yra per karšta, be to, ir žmonės yra išvažinėję.

(Sovetske). Dalyvavo 120 delegatų iš 8 Karaliaučiaus žemės vietų. Krašte gyvena 19,000 lietuvių, iš jų apie 1,000 Lietuvos piliečių. Veikia 3 pradinė mokyklų klasės, 23 gimtosios kalbos fakultatyvai. Sutelkta 11 katalikų parapijų, veikia bažnyčia Didžiųjų miestuose Skaisgirtuose. Konferencijos dalyviai išreiškė pagėdavimą, kad šioje srityje būtų įsteigtas Lietuvos konsulas.

— Lietuvos banko valdyba nutarė iki 12% padidinti komercinių bankų privalomų rezervų, laikomų Lietuvos banke, normą. Šių atsargų procentai skaičiuojami nuo talonų ir nuo konvertuojamos valiutos. Tikimasi, kad tai sumažins infliaciją, pinigų masę apyvartoje ir stabilizuos talono kursą.

LIETUVOS VYČIAI RENGIA PILGRIMINĘ KELIONĘ Į L.I. MARIJOS ŠVENTOVĖ

Lietuvos Vyčių organizacija šiemet švenčia 80 metų sukaktį. Ta proga Vyčių rytinio Long Island pakraščio 152 kuopa ir vidurio Atlanto apskritis gegužės 23 d., sekmadienį, 12:30 v. globoja piligriminę kelionę į Long Island Marijos šventovę, Eastport, L. I.

Bus procesija į šventovę. Ten 1 val. mišios, kurias auko kun. William Seriel.

Gražioji Marijos šventovė yra

atidara nuo saulės patekėjimo iki nusileidimo. Ji lengvai pasiekama automobiliu.

Long Island Expressway 70 išvažiavimas, prie sustojimo ženklo sukty dešinėn, dar važiuoti dvi mylias iki Eastport-Manor Rd. Tuo nauju keliu važiuoti pusę mylios iki šventovės įėjimo.

Sunrise Highway išvažiavimas 61, laikytis kairės, prie sustojimo ženklo sukty kairėn, prie sustojimo šviesos pervažiuoti 51 kelią. Šventovė yra už 2 mylių kairėje.

Prie šventovės veikia užkandinė, yra ir dovanų krautuvėlė, poilsiavimo aikštelės. Kviečiame visus lietuvius prisijungti prie šios piligriminės kelionės.

B. L.

BŪKIME LIETUVOJ SU ŠVENTUOJU TĖVU

NY - NJ parapijos organizuoja kelionę į Lietuvą rugpjūčio 30 d. - rugsėjo 14 d. ir kviečia visuomenę jungtis į šią kelionę: Apreiškimo - Brooklyne, NY, Our Lady of Sorrows - Kearny, NJ, ir Atsimainymo - Maspeth, NY.

Pilna kaina - \$1,940

Į kainą įskaito:

- Skrydžiai iš New Yorko (iš kitų miestų pridėtinis mokesťis);
- Viešbučiai visuose miestuose;
- Trys valgiai kas dieną;
- Kelionės pagal Popiežiaus kelionės programą;
- Anglų ir lietuvių kalba vadovai;
- Įdomių vietų lankymas;
- Įėjimo mokesčiai;
- Bagažų nešiojimas.

Kelionė rengiama ne tik pasveikinti Šv. Tėvą, bet ir pamatyti Lietuvą.

Vieta garantuojama gavus \$100 mokesť už asmenį. Mokesť siūsti į minėtų parapijų klebonijas arba agentūrai Vytis.

VYTIS TRAVEL

2129 Knapp St.

Brooklyn, NY 11229

Tel. 718 769-3300; 1-800-952-0119

FAX 718 769-3302; Telex 216-282

Pigiausios kainos vasaros metu skrydžiams
į Lietuvą iš įvairių JAV miestų.

DARBININKAS

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį gegužės 8 d., šeštadienį, Tautos Fondo metinis suvažiavimas. Pradžią 10 val. ryto.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, balandio 28 d., grįžo iš Sydnėjaus, Australijos, kur dalyvavo prel. Petro Butkaus laidotuvėse ir tvarkė ten esančios lieuviškos sielovados reikalus.

Tautos Fondo metinis suvažiavimas yra labai svarbus, nes bus pasisakoma dėl Fondo ateities. Suvažiavimas prasideda 9 v.r. registracija. Posėdžių pradžia 10 val. ryto. Numatoma tokia darbų tvarka: atidarymas, mirusiųjų pagerbinimas, invokacija, prezidento ir komisijų sudarymas, sveikinimai, protokolo skaitymas, valdybos, tarybos, atstovybių, kontrolės komisijos pranešimai, diskusijos dėl pranešimų tarybos ir kontrolės komisijos rinkimai, nutarimų priėmimas, klausimai ir sumanymai, susirinkimo uždarymas. Priešpiečiai 1 val.

Išpardavimas — bazaras rengiamas gegužės 29-30 dienomis Apreiškimo parapijos mokyklos mažojoje salėje. Bus parduodami nauji batai, moteriški drabužiai, medžiagos ir kit. Bus ir loterija. Globoja tos parapijos komitetas.

Lioginas Drangauskas, kadaise buvęs "Perkūno" choro valdybos pirmininkas, paskutiniu laiku buvo paliestas įvairių negalavimų, gyveno pas Elvyrą Vileniškienę Richmond Hill, NY. Dabar draugai jį pervežė ir įkurdino Matulaičio slaugos namuose, Putnam, CT.

"Darbininko" vedamąjį "Lietuvių kalbos vargai", išspausdintą sausio 22 d., nr. 3, persispausdino Vilniuje leidžiamas savaitraštis "Naujas Dienovidis", kurį leidžia Lietuvos Katalikų Mokslo Akademija, Lietuvos kultūros paveldo mokslinis centras ir leidvė "Dienovidis".

Dr. Rūta Žuklytė, stažuojanti Presbyterian akių klinikoje Manhattane, Columbijos universiteto pasiūsta į akių gydytojų mokslinį suvažiavimą, kuris vyksta gegužės 1-7 dienomis Sarasotoje, FL. Daktarė yra atvykusi iš Lietuvos pagilinti savo specialybės žinių. Stažavo Chicagoje, Toronte, New Yorke. Presbiterionų klinikos vadovaujanti profesūra pastebėjo jos gabumus ir todėl parinko vykti į šį mokslinį suvažiavimą.

Kun. Vytautas Piktorna, praleidęs žiemą Singer Island, FL, gegužės 20 d. grįžta vasarai į Brooklyną. Floridoje jis kiekvieną sekmadienį laiko mišias Juno Beach, Jupiterio lietuviams Šv. Pauliaus nuo Kryžiaus bažnyčioje, kartą per mėnesį aplanko ir Pompano Beach.

TIK \$35 kava, arbata, kakava, apelsinų koncentratas, aliejus, mėsos konservai, vitaminai — viskas užsienietiška. 55 sv. įvairaus maisto — \$98. Produktai užsienietiški, išskyrus mėsos gaminius ir sūrį. 45 sv. įvairaus maisto be mėsos. — \$75. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. (sk.)

TRANSPAK siūnia talpintuvus (konteinerius) į Lietuvą kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame AIR CARGO. Pinigai pervedami doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772.

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS UŽBAIGTAS

Darbininko administracija praneša, kad kovo ir balandžio mėnesiais vykęs naujų skaitytojų vaju su šiuo Darbininko 19-tu numeriu yra uždarytas. Vajus buvo sėkmingas ir apie 150 žmonių gavo po 5 laikraščio numerius susipažinimui nemokamai. Dalis jų Darbininką jau užsisakė.

Administracija dėkoja visiems, kurie atsuntė pažįstamų pavardes. Daugiausia pavardžių atsuntė: Irena Garunkštienė iš Chicagos (anksčiau gyvenusi New Yorke) — 30 pavardžių; Marytė Ensins iš Canton, MA. — 17; Eleonora S. Pugh iš Long Beach, NY — 11; Elena Sinsinas — iš Richmond Hill, NY — 5; kiti po mažiau.

Skaitytojai, kurie iki gegužės 1 d. atsiliepė į naujų skaitytojų vaju, prisijungdami savo draugų ir pažįstamų pavardes ir kurie dar nebuvo paskelbti: Valerie Dlugauskas, New Britain, CT; Roman Macionis, Southgate, MI; Eleonora S. Pugh, Long Beach, NY — 4 pavardes; Gediminas Žilinskas, Lindenhurst, NY — 2; Viliūnė Sarpalius-Bitėnas, Jamesburg, NJ; P. Radzevičius, Brockton, MA; V. Sadauskas, Chicago, IL. Jiems ir visiems kitiems, prisidėjusiems prie naujų skaitytojų vaju, nuoširdžiai dėkoja

Darbininko administracija

LB Queens apylinkės metinis narių susirinkimas įvyks gegužės 16 d., 2:30 val. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje. Bus renkami valdybos trys nariai ir kontrolės komisija. Darius Sužiedėlis, neseniai grįžęs iš Lietuvos, padarys pranešimą apie padėtį Lietuvoje ir darbą Jungtinėse Tautose. Po susirinkimo kavutė.

Apreiškimo parapijos choras, atlikęs kelias dainas, sveikina jubiliatą kun. St. Railą. Choriui vadovavo muzikė Gintarė Bukauskienė. Prie stalo sėdi dalis garbės svečių. Iš k.: prel. Pr. Bulovas, ambasadorius A. Simutis, J. Simutienė, kun. St. Raila, prel. V. Balčiūnas, kun. V. Palubinskas, ir programai vadovavęs P. Jurkus Liudo Tamošaičio nuotr.

RETOS IŠKILMĖS APREIŠKIMO PARAPIJOJE

(atkelta iš 3 psl.)

maldas. Kalbėjo apie gražų kunigystės pašaukimą ir savo gyvenimą, dėkodams Dievui, kad jį pašaukė eiti šiuo keliu.

Užbaigos maldą sukalbėjo kun. Jonas Pakalniškis.

Žmonių buvo pilna salė. Visi linkėjo jubiliatui Dievo palaimos ir kuo gražiausios ateities. Jubilias pernai atšventė savo amžiaus 85 metų sukaktį. Ir dabar yra judrus, visiems paslaugus, kupinas energijos ir optimizmo.

Gyvenimo apybraiža

Jis gimė 1907 m. rugsėjo 14 d. Luokoje, Telšių apskrityje. Mokėsi mokytojų seminarijoje Telšiuose, 1923 m. įstojo į Kauno kunigų seminariją, į kunigus

išventintas 1933 m. balandžio 1 d.

Dvejus metus Vilkiijoje buvo mokyklų kapelionu ir parapijos vikaru. Tuoj pasireiškė kaip energingas ir sumanus veikėjas. Pasiprašė, kad leistų tęsti studijas Vytauto Didžiojo Universitete. Persikėlęs į Kauną, studijavo dvejus metus. Ten įsitraukė į plačią visuomeninę veiklą: buvo ateitininkų centro valdyboje, dirbo su pavararininkais, buvo mergaičių pavararininkų dvasios vadas. Sumanytam leisti pavararininkėm laikraščiui jis parinko vardą — "Liepsnos". Buvo ir gimnazijos kapelionu: dvejus metus "Aušros" berniukų gimnazijoje, vienerius metus IV gimnazijoje.

Organizavo ir angelaičius. Bet ši veikla buvo trumpa. 1939 m. New Yorke vyko pasaulinė paroda. Amerikoje gyveno jo dvi seserys ir brolis. Kvietė atvykti ir pamatyti parodą. Jis iškeliauja ir 1939 m. liepos 21 d. atplaukė į JAV. Europoje greit prasidėjus

karui, jis pasiliko Amerikoje. Tikėjo, kad ši viešnagė bus trumpa, bet ji prasitęsė į daugel metų.

Veikla Amerikoje

Philadelphia buvo pirmoji vieta, kur jis įsitraukė į veiklą. Čia dirbo iki 1954 m. Paskui jį iškėlė į Shenandoah, PA, į Šv. Jurgio parapiją. Čia dirbo ketverius metus; Tamaqua, Šv. Petro ir Povilo parapijoje — dvejus metus. Vėl jį perkėlė į Philadelphia, ir Šv. Jurgio parapijoje dirbo vienerius metus.

1960 m. spalio 1 d. atvyko į Brooklyną ir įsijungė į Lietuvių Religinės Šalpos veiklą, buvo tos įstaigos reikalų vedėju. Religinėje Šalpoje dirbo iki 1976 m. Paskui penkerius metus buvo Apreiškimo parapijoje, V. Atsimainymo parapijoje Maspeth. Į pensiją išėjo 1981 m.

Visą laiką jis veikė su Vyčiais, dvejus metus buvo centro valdybos dvasios vadas, išjudino jaunųjų Vyčių veiklą, įkūrė jaunųjų Vyčių kuopą, yra 4 laipsnio vytis. Daug rašė Vyčių žurnale "Vytis".

Žymi jo veikla ir Balfe. Organizavo drabužių rinkimą ir siuntė pabėgėliams į Vokietiją, išrašė daug affidavitų tremtiniams atvykti į JAV. Šalpos reikalais 1950 m. lankėsi Europoje. Aplankė ir Lenkiją. New Yorke daug metų per Romo Kezio radijo programą kalbėjo religinėm temom. Dabar gyvena Brooklyno vyskupijos pensininkų kunigų namuose Douglaston, NY. (p.j.)

Sergejus Chruščiovas, Nikitos Chruščiovo sūnus, 57 metų inžinierius ir politikos apžvalgininkas, kaip pranešė "The New Times", balandžio 19 d. gavo JAV pilietybę. Pilietybę gavo ir jo žmona Valentina. Anksčiau negalėjo jos gauti, nes tam priešinosi buvęs prez. Nixon ir kiti žymūs JAV politikai. Sergejus spaudai pareiškė, kad jo tėvas, kuris skelbė, kad SSSR palaidos Ameriką, nebūtų buvęs patenkintas dėl savo sūnaus tokio žingsnio.

Juozas Nakutavičius, new-yorkiečiams pažįstamas iš savo veiklos "Perkūno" vyrų chore, "Aitvarų" kvartete, oktete ir estradinėje grupėje "Jinai ir trys gintarai", gegužės pabaigoje išvyksta į Lietuvą. Ten pakviestas dalyvauti koncertuose kartu su Jūrate ir Arvydu Vilčinskais, su kuriais jis pernai koncertavo Baltijos pajūrio kurortuose ir Druskininkuose. Pasisekimas buvo toks didelis, kad Nakutavičius pakviestas dainuoti Lietuvos radijo ir TV programose. Šiuo metu dainininkas gyvena Spring Hills, Floridoje.

Išnuomojamas 5 kambarių butas Brooklyne, netoli Kultūros Židinio. Pageidaujama dirbančiųjų pora. Skambinti po 6 val. vak. telef. (718) 827-6472. (sk.)

Solistė Nijolė Ščiukaičė

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIJAS

mini 52 metų veiklos sukaktį
1993 m. gegužės 23 d.

2 val. popiet Sopulingosios Dievo Motinos lietuvių parapijos bažnyčioje Kearny, NJ, mišios už gyvus ir mirusius "Lietuvos Atsiminimų" radijo ir "Rūtos" rėmėjus. Koncelebracines mišias aukos prel. Domininkas Pocius ir kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, kuris pasakys ir pamokslą.

3:30 val. popiet Lietuvių Katalikų Centro salėje, 6 Davis Ave., Kearny, NJ,

PRAMOGINĖ DAINOS ŠVENTĖ

Programą atliks

solistė NIJOLĖ ŠČIUKAITĖ

Mėlinių ir Jadelių paruoštos lietuviško stiliaus vaišės.

Šokiams gros ST. TELŠINSKIS.

— Įeinant aukojama 20 dol. —

Visus maloniai kviečia atsilankyti radijo programos direktorius

Prof. Dr. Jokūbas Stukas